

SZERKESZTŐSÉG
BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE UTCZA 11.
Telefon száma 708.

EGYETÉRTÉS

Dr. PAP ZOLTÁN
főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY
szépirodalmi főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE UTCZA 11.
Telefon száma 708.

Mai számunk főbb közleményei:
Washington és Kossuth
Százmillió kölcsön.

Washington és Kossuth.

Az U. S. első elnökének budapesti szobrára ólszámra hordják a friss virágot. Hát csak hordják! Budapest környékén nem virul annyiban, amennyit Washington György meg ne érdemelne.

E kedves munkakörben gondolatunk önkéntelenül egy másik első felé röpül; a ki szintén első volt a harczban, első a békében és első polgártársai szívében. Kossuth Lajos élére került nemzetének, a mikor a rövid béke földjét kellett megmunkálni. A harcz kitérések elől járt a buzdításban, az önfeláldozásban és az emberfeletti dologban.

Az Egyetértés társaja.

Allah csalogánya.

Az Egyetértés eredeti társaja.
Irtá: Nógrádi László.

Allah csalogánya pedig nem vala más, mint Ali Dönüm ó szegénysége. Szegény vala Ali Dönüm és csunya. Olyan csunya, hogy anyja e fölötti bánatában halt meg.

Hallod te, Ali Dönüm — mondta nem egyszer fiának az öreg esánszír — Allah adjon neked több bölcseséget, a fényes padisáh hatalmas birodalmának te vagy a legnagyobb naplojja.

A jó Ali Dönüm milderre nem hederített, csak ott járkált a zúgó tenger partján s lehevredve az árnyas bokrok tövébe, bámulta a tenger végtelen sájkát. Valami esodlatos erő készítette Alit erre a semmittevesre. Ó póta vala. Allahnak úgy tetszett, hogy lelkébe hatalmas érzések s hangulatok erejét öntse s hogy mást ne kívánjon, csak esavarogni s bámulni a végtelenségbe szakadó tenger sájkát s az ég mezején hajókázó felhőket, kiknek kepe ott ringott a tenger tükörében.

Ennélfogva nincsen semmi csudálni való, ha holnap, a mikor az amerikai magyarok megkoszorúzták Washington György ércszobrát, így szólának egymáshoz: »Most pedig gyérünk a másik nagy népszabadió szobrához és hirtünk rá virágot!

Gyérünk — de hova. Hiszen Kossuth Lajosnak még nincsen szobra Budapesten! Tereink közül már majdnem valamennyi tele van ültetve szobrokkal, a melyek mind bizonyára érdemes férfiak emléket mutogatják az utókor-nak. De az ő alakját még nem bontotta ki a holt anyagból művész vé-sője. Róla — a ki itt mindent, a mit magunk körül látunk, megteremtett — nem szól se kő, se bronz, se márvány. Hiszen igaz, mondhatják: minék annak kő, bronz, márvány, a kinek képmása husz milliónyi nép szívébe van belevésve, a kinek tetteiről meséket regél még ma is minden rög; s a kit az egész világ a nagyok nagyjai közé iktatott.

Ez az okoskodás megállhatna, ha őszinteség támasztaná alá. Csakhogy nem ezért nem áll Kossuth Lajos szobra, hanem azért, mert a sirba tett félisten alakját a gyáva oportunitás nem merle kifragtatni. Kossuth Lajost még mindig rejtegetni kell, az ő neve csak négy fal között ejthető ki és az ő nevérol előtöröl politikások szívesen megfedkeznek. Vajjon így van-e ez még most is? Zavarba ejt ez a kérdés.

Magyarország politikájában gyökeres fordulat következett be; azok kormányozták most az országot, akik emberöltön keresztül küzdöttek az ellen, hogy Kossuth Lajos személyét kihasítsák a nemzet testéből. Való, hogy csak öt hónap múlt el azóta, hogy az új rendszert elűtették. Ez az idő nem olyan nagy, hogy egy új politikát minden ponton meggyökeresztetni lehessen. De való az is, hogy ezalatt az öt hónap alatt hangot nem hallottunk Kossuth Lajos szobráról. Hatalmas pénzsumma van együtt, amely csak arra vár, hogy megmozgassák, utnak indítsák nagy czélja felé. Talán egy kélezgintés elegendő lett volna ehhez: s nem akadt, aki a legyintésre vállalkozott volna.

Jogosan hihette minden becsületesen gondolkodó magyar ember, hogy a régi rendszer eltemetésével sirba tették azt a gyalázatos teoriát is, mely a Kossuth-kultuszot az uralkodó iránt tartozó lojalitással inkompatibilisnek deklarálta. Neveltséges is! Ha Kossuth Lajos fia lehet első Ferencz József minisztere, akkor Ferencz József szívében egy bántó indulat se támadhat fel Kossuth Lajos szobra ellen. Ne feledjék el, hogy az idő örületes gyorsasággal igazolja a Kossuth függetlenségi politikáját. Ha nem is azt, a mely nem engedte meg a nagy száműzötteknek, hogy hazája földjére lépjen, de kétségkívül azt a függetlenségi politikát, mely hazájának elhagyására kényszerítette. Az a szobor beszél akkor is, ha nem látjuk, talán még ékebben beszél, ha csak sóvárgunk utána. Kár tehát álmosan, beteges opportunistussal bátortalanul kezelni ezt a kérdést. Elvégre is csak a vak nem látja ma már, hogy a Kossuth név nimbusza egymagában is össze tudja tiporni az oportunistussá akármilyen divatos pózban jelenik is meg előtünk.

Nem rekriminálunk: csak megállapítjuk, hogy holnap délelőtt le fog hullani a lepel Washington György szobráról. Virággal szórják tele a talpazatát s ékesen szóló órátorok mondják el, mit művelt ez a nyugodtan maga elé néző pogárember. Küzdött a szabadságról, az egyenlőségért, a függetlenségért, a világosságért. Küzdött, amikor kellett karddal hosszú csatákban és küzdött, a mikor az idő arra fordult, bölcseséggel és belátással. Kivívta a legszebb emberi javakat s éppen e javak élvezői emelték neki ezt az emléket. Amerikába vándorolt magyarok rakták össze dolláraikat, hogy edes hazájukban szobrot állítsanak annak, aki új hazájukat megteremtette. A háladalosság szobrának is lehetne nevezni ezt a szobrot. Hálával vannak eltelve az amerikai magyarok Washington György iránt, akinek bölcsesége, puritánsága, nagy ember-szeretete még ma is visszasugárzik rájuk.

All tehát a városliget sárguló lombjai között a nagy ember érz-

alakja — de párja nincsen. Aki szintén harczolt szabadságról, függetlenségért; aki mindenütt első volt, akinek neve zsolozsmaként száll minden ajakról: annak nincsen szobra. Holott Washington György amerikai volt és Kossuth Lajos nem volt amerikai. Vigasztaljon talán bennünket az a tudat, hogy Clevelandban igenis van Kossuth-szobor? Ez a tudat inkább levert.

Amerikai magyarok, akik holnap a Washington-szobortól egy másik szoborhoz akartok menni: tegyétek vízbe a rózsát, rozsmaringót, rezedát, hogy friss maradjon, míg átusztok a sós óceánra; ott azután, a tengeren túl, Clevelandban, odaadhatjátok annak, akinek itthon szántátok.

Budapest, szeptember 15.

A kiegyezés. Ma egy hete a két kormányelnök abban állapodott meg, hogy a kiegyezés anyagát két bizottság elé utalják, amely azután sorra veszi az egyes kérdéseket. Ennek a megállapodásnak tett eleget a magyar kormány, amikor a tegnapi minisztertanácsban kijelölte a bizottság tagjait; dr. Popovics Sándor államtitkár (pénzügyminisztérium), Sztéryni József államtitkár, Hendel Béla udvari tanácsos (kereskedelmi minisztérium) és Mezőssy Béla államtitkár és Ottlik Iván miniszteri tanácsos (földmívelési minisztérium) lesznek a magyar kormány képviselői a kiegyezési kérdések megvitatására kiküldött közös bizottságban, amely e hónap 18-án Bécsben megkezdí működését. Mind a két ország politikai körében érthető érdeklődéssel néznek a bizottság tárgyalásai elé. Természetesen arról, hogy a két kommisszió milyen marsutával ül le a zöld asztalhoz, bizonyosat tudni nem lehet. Csak azt kezdik sejteni már Ausztriában is, hogy magyar részről engedmény el nem képzelt. Nem képzelték el azért — mint az a kormányhoz közel álló aktív politikus nagyon helyesen megjegyezte — mert nincs miből engedni. Már a Szell-Körber-fele kiegyezés is olyan, hogy amál lejjebb menni nem lehet senkinek. Be fog kelleni ezt latniok az osztrákoknak is, ha csak nem akarják mindazokat az előnyöket veszélyeztetni, amelyeket magyar részről most is élveznek. Alig lehet vita tárgya, hogy a Wekerle-kormány többi követelése szintén nem út-

közhetik merev akadálya. Vámszövetség helyett vámszerződés, a készletek felvétele — mindez olyan kívánság, amelyet józan észszel megtagadni alig lehet. Az osztrák kormány részéről azonban ne várjunk józanságot, de még csak jóhiszeműséget sem. Rosszakaratból és ellenségeskedéssel fogja magát szembetalálni a kormány, úgy, hogy nagy energiára és kitarásra lesz szüksége. Meg vagyunk róla győződve, hogy mind a kettőt meg fogja találni a nemzetben, a mely osztatlanul sorakozik mögéje.

A százmillió kölcsön.

Egy félhivatalos jelentés tudtal adja, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök mint pénzügyminiszter ma felmondta azt az 59 millió kölcsönt, melyet a Fejérváry-kormány a Rothschild-csoporttól felvett. A felmondás értesülésünk szerint úgy szól, hogy a pénzügyminiszter ezt az összeget november elsején készpénzzel visszafizeti.

Ez a felmondás első pillanatra nagyfontosságú pénzügyi eseménynek látszik, amelyhez máris messzeszemenő kombinációkat fűznek, holott, aki ennek a kölcsönügynöknek a hisztorikumát ismeri, az tudja, hogy az nem egyéb közönséges finansziális akciónál, természetesen következzenye a megváltozott politikai s ezzel szoros kapcsolatban levő gazdasági, illetőleg pénzügyi viszonyainknak, az állami bevételek javulásának. Ismeretes dolog ugyanis, hogy a nagy nemzeti ellentállás idején, mikor az ország adózott polgárainak legnagyobb része az adófizetést megtagadta, az állami pénztárak csakhamar kiürültek s Fejérvárykat az a komoly veszedelem fenyegette, hogy az állami járadékszelveket nem fogják tudni beváltani, ami egyetelmű lett volna az állami pénzügyi csodá nyilvános proklamálásával. Ennek elkerülése végett a Fejérváry-kormány a Rothschild-csoporttal egy megállapodást kötött, mely szerint a csoport százmillió kölcsönt folyósított Fejérváryknak, a kormány viszont a kikötött kamatok fizetésén kívül arra kötelezte magát, hogy ezután a magyar állam összes pénzügyi tevéteit a Rothschild-csoporttal fogja lebonyolítani. A százmillió koronából, melyet a Rothschild-csoport ily feltételek mellett rendelkezésre bocsátott, Fejérváry-kormány azonban csak 59 millió koronát vett, illetőleg vehetett igénybe, mert helyet az alkotmányos kor-

Már ez így van s még Allah sem tehet róla...

Egy sugaras napon is ott ödögött Ali Dönüm a tengerparton. Ragyogott a végtelen vizek, mint egy óriási esztálap. A ciprusok és olajfák bagydatlan lajtozgat-lak lombjukat. Messzúmen fekete mozgó tömegek tündérek fel a fényes vízen. Ali nézte a végtelen vizet s lelkében csodás érzések fakadoztak fel. Különös képek s hangulatok usztak át felkén.

A teremtő szíze lángot szemében: lelke fénye belobogta arezt s ez a csunya torzarcz ettől megszüpült. Csodásan szep lett, mint a proféták a lelelmagasztalás szent pillanataiban.

Szegény arab leány lépetgetett a part tarka kavicsain Ali nem vette észre, de a lány meglátta őt és lelke igézetbe esett. Bámulva nézte Alit. Sőt szemé egyve tapadt arczára. Es aztan Ali is észre-vette. Még eddig nem szeretett, de most a hirtelen támadt érzés egész valóját megráztá.

Siria — mondta Ali Dönüm a leány-nak — te olyan szép vagy, mint a mese-beli Ferhad kedvese.

Te bizonyára proféta vagy — mon-dotta a leány.

Hehe — kacagott Ali — a semmit-tevés profétája vagyok. De jöj ide. En Ali Dönüm vagyok, egy vén esánszír fia s ha akard, leszek a te Ferhadod, oh kiraly-nom!

Es a boldos Ali Dönüm zive majd el-olvidt, tele lett egyszerre szerelemmel s a mi előbb a lelkébe szökött a tenger végtelenségeröl, fenséges szépségeröl, a csodás érzések, képek és színes hangulatok most egyszerre ajkára toltultak s mintegy meg-olvidva szereime tüzeiben, minden szava Galának a szegény azab leányát illette.

Oh, Siria, te ékebb a csilagos ég-nél s ragyogóbb a fényes napnál, feredsé-kiralyi palastként fodi tested havát s jasnakod attör szemed ragyogása, ajkad ró-zsája, mint felhőkön a nap.

Igy énekelte a jó Ali Dönüm, pedig a lány feredsége piszkos és rongyos volt, jasnakot pedig nem viselt arezán.

Ó, en szegény azab lányá méltatlan vagyok a te Rumi énekedre — mondta a lány s szerelmes szeme égő sugárként ragyogott a póta Alira.

Siria, kiralyról ezán, szívem oltára, — áradozott Ali. S ettől kezdve együtt konesorogtak a tenger zúgó partján. Siria Ferhadja órába hajította fejét s hallgatta kedvese szavát. Ali pedig mondta, szünte-lenül mondta a veresket kedvese hajáról, szeméről, hab természetöl, forró gyágygal tele kebeléről. Még a lába nyomáról is verset mondott Ali Dönüm. Ezer verset is mondott a szegény azab lányáról, káprázatos veresket, tele forró érzéssel és csilngelő muzsikával, hogy megigézte volna a padisáh ezer feleségét is.

Szünj már, szünj már, esítította ked-ve-se.

Nem, nem, ez az én güzel-gázám, ez az én szép harczom a te kapud előtt.

Bohó, — kacagott Siria — az én szívem a te gyöngö virágod, tépd, tépd.

Es a lány nem látta, hogy csunya Ali. Nem látta.

Kacagtak és évödték és csodás szép napokat éltek ott a tengerparton, az öreg szakadékok mokos sziklái között s a forró homok izzó levegőjében. Együtt daloltak és esavarogtak s szívük-lelkük forrón ölelke-zett.

Es Ali Dönüm nem szünt meg énekelni, úgy fakadt lelkeben a dal, mint mezőn a virág. Es szállt a dal, mint az illat. Es kiki szakajtott belöle, mint a rét virágiból. Es szakajtottak. A szegény koneszorgó Ali Dönüm dalai ajakról ajakra szálltak, mint lepke virágról virágra. Es tele lett a fényes Sztabul Ali Dönüm dalával.

Ki énekel így? — kérdezték csodál-kozva az emberek. — Soha nem hallott muzsikával tele az ő beszéde és oly forró a szava, mint a lobogó láng. A csalogány-nál szebb az ő éneke. Ó Allah csalogánya.

Igy szóltak az emberek és imádták az ő éneket. Friss érzések keltek ki a lélek mély-ségeiből az ő dalára. Csodás vala az ő éne-keinek ereje.

Allah csalogánya — sóhajtották s édes ábrándokba ringott a lélek.

Es epedöve vált a szépek szíve a háre-mek puha, viragos kereteiben

— O a hetedik menylet nagyobb gyö-nyört ad nekünk, ó, Allah csalogánya.

Es álmotak a szépek Allah csalogányá-ról. A padisáh hatalmas nem tudta bilincsbe verni száz meg száz gyönyörüségeket szí-vert, mert mind, mind Allah csalogányáért lángolt. A csodás dalok ismeretlen éneke-seért.

Minderről nem tudott Ali Dönüm semmit. Ó élt Sirijának. A szegény azab lány volt minden gyönyörüsége. Kis kunyhót építetk arnyas ciprusok alatt és hallgatták a tenger zúgó morajlását. A lány mondta Alinak:

Te szebb vagy a napnál énekes esa-logányom, mert méz a te ajkad.

Es Ali mondta

Csunyabb vagyok a mese szörnyeinél, de te szebb vagy a mese tündéréinél.

Igy ölelkezett lelkük csodás szeretettel s forrósággal. Es multak a napok, de ök nem törődtek ezzel.

Hanem hát nem hiába vala póta Ali Dönüm. Énekelte mint a csalogány s mikor egy bokorban kiénekelte magát, más bokorba vágyott. Lepke volt az ő lelke, forró szeretettel szálltosta körül a himes virág-kelyhet s mihelyt ivott az illatos kehely édes mézéből, új kehely méze után vá-gyott. Póta vala Ali és csapodár. Az azab lány meglátta vele a szerelme mámorát s új mámorra vágyott.

Egyszer ott koneszorgott a szent Ejub-mecset körül, hallgatva a proféta ligetnek ciprusai zsongását. Csodás látomány leb-bent elé. Magas sudár nő jött le a fényes lépcsőkön. Drága szövetből készült feredsége áruóban simul cedurus termetere, finom jasnaka koszoruként övezte fejét s egy pillanatra félelebbentette a hamiskás szello. Csöpp lába kibuggyant a drága feredsé alól s megcsillant szemverő botája, mikor a méltóságos lépcsőkön lefelé lépetgett.

Ez maga Siria, ó az a mesebeli, ki-nek lehelle rózsáillattal tölti el a levegőt, kire irygek a dusszírnu virágok is. Ó, az a valódi, az igazi Siria, ki vágyakozást kelt minden szívbén s ferhádi fejszét vár

mánynak volt kénytelen átadni. Az új éra alatt természetesen nemcsak a politikai viszonyok változtak meg alaposan, hanem az állam pénzügyi helyzete is rohamosan javult, amennyiben az adócsatornák újra megnyitottak és nemcsak a folyó évi adó kezdett ismét rendesen befolyani, hanem az alkotmányellenes érában letétbe helyezett adók is az állampénztárakba vándoroltak és azonkívül az adózó polgárok nagy része is sietett adóhátralékát megfizetni. Az állami pénztárak tehát újra megteltek s így csak természetesen, hogy Wekerle megette azt, amit minden jóra való ember meg szokott tenni, hogy pénzhez jutván, az ideiglenes kölcsönt a hitelezőnek felmondta, nehogy tovább is kamatot kelljen érte fizetni. A kölcsön felmondásával természetesen elcsúszott az a Fejérvári által vállalt kötelezettség is, hogy ezentúl a magyar kormány minden állami pénzügyi lebonyolítását a Rothschild-csoportra bizza. Ezzel tehát a magyar kormány ismét szabad kezet nyert arra, hogy pénzügyeivel a pénzcsoporthal bonyolítottatja le, amely megfelelő garancia mellett a legkedvezőbb feltételeket fogja szabni, ami legkevésbé sem zárja ki azt, hogy a hatalmas Rothschild-csoportot mint az állam legtöbb pénzügyi tevékenységének vezetőjét ezután is igénybe vegye.

Ez a százmillió kölcsön története, amelyből világosan kitűnik, hogy a kölcsön felmondásán semmi feltűnő, semmi különös nincs. Mindenesetre azonban üdvöndöztes esemény, amely gazdasági, illetőleg pénzügyi helyzetünk alapos javulását jelenti, ami — mint azt különben a N. Fr. Presse is konstataja, — kétségtelenül jó hatással lesz a külföldre is, ahol újra megfogja szilárdítani a magyar állam iránt az alkotmányellenes kormány alatt már nagyon is meglazult bizalmat.

Budapest, szeptember 15.

Minisztertanács. Holnapután hétfőn, a kabinet tagjai minisztertanácsra gyűlnek össze. A minisztertanács az 1907-iki költségvetéssel fog foglalkozni.

A Fejérvári-kormány tisztviselői. Makóról jelentik: Csánadmeze közgazdasági bizottsága ma ülést tartott, amelyen megjelent *Justh* Gyula képviselőházi elnök is. Eötvösköztették a helygámszter leírát, melyben tudatja, hogy *Szalay* György meg Cseresznyés főispán által kinevezett rendőrkapitány elmozdítása ügyében nem dönthet, mert a törvényes hatóság megkerülésével nyújtották be a többlezet és hogy a főlebezés elbírására a törvényhatóság van hivatva és csak ennek az eldöntését veheti fölülbírálás alá. Ez ügyben a legközelebbi ülésen fognak határozni.

Október 6-ika és a képviselőház. Az aradi 13 vártani hírvégzetésének évfordulója alkalmából az ünnepséget rendező bizottság meghívta a képviselőházat az Aradon, október hó hatodikán délelőtti rendezendő gyűlésre. Az ünnepségen résztvevni óhajtó képviselőket felkéri a Ház elnöksége, hogy részvételüket október 1-ig szíveskedjenek a képviselőház elnöki hivatalával közölni. A jelenlévő képviselőkből alakuló bizottságot a képviselőház elnöksége egy tagja fogja vezetni az ünnepségre.

A máramarosi főispán. A máramarosmegyei alispán kezdeményezésére aláírásokat gyűjtenek oly nyilatkozat alá, amelyben az eddigi főispánnak, *Perényi* Zsigmondnak a helyén való maradását kéri. Igen sokan tiltakoznak ez ellen, mert *Perényi* a Fejérvári-kormány alatt is szolgált.

Francia könyv a kiegyezésről. Nagy fontosságú könyv jelent meg a kiegyezésről francia nyelven. Az érdekes mű teljes címe: *Le Compromis entre la Hongrie et l'Autriche. Les deux lois: hongroise et autrichienne. Traduites, annotées et comparées. Étude de droit public.* Szerzője *Steuer* Géza jogtudor, az ismert fővárosi ügyvéd, kinek műve alapos tanulmányok gyűjtemése és tiszta franciasággal született párisiak is becsületére valék. A felsőlet tárgyat meg egy magyar jogász sem ismerette francia nyelven ilyen rendszeresen, teljes tudományos apparátussal és a magyar nemzeti szempont kidomborításával. A külföld jogászai és politikusai olyan levelet tudnak a mi közjogi viszonyainkról és amit tudnak is, ellenséges forrásokból, feltételes értelesek alapján ismerik. *Steuer* Géza műve ad nekik először alkalmat, hogy a magyar kiegyezési törvényt a magyar közjogi álláspontokkal együtt alaposan megismerjék és az osztrák ferdelesekkel egybevetve megállapíthassák a magyar nemzeti követeléseknek — oly sok oldalról kétségbevit — jogosultságát. A derek közjogi munkát *Rákosi Jenő* főrendiházi tag látta e tárgyban nyelven írott, lelkes hangú előszóval. Fejtételeiben ismerteti a magyar nemzet viszonyát a magyarországi nemzetiségekhez. Elmond egyetemes és rokonalan magyar nyelvű ajánlásokról, zengetes szépségűről és azzal mentgeti, hogy — szerinte — túllépte az előző határait, hogy a szerelmes nem lehet lángolóbb kedvesének díszében, mint a magyar író, ha arról van szó, hogy az idegenek előtt feltárja fájának elragadó szépségét és hatalmas erejét valamit nyelvének jellegzetes erejét. Dr. *Steuer* Géza könyve *Parisban* (V. Giard & E. Brière, 16 Rue Soufflot) jelent meg s minden könyveskereskedésben kapható. Ara 2 frt. 50.

Az orosz forradalom.

Oroszországban, most már az egész vonalon a reakció ütötte fel a fejét. A katonák által rendezett pogromok naprendben vannak és a hatóság, a helyett hogy megakadályozná a verengéseket, titokban támogatja azokat. Ennek legjobb bizonyítéka az a titkos tanácskozás, melyet e hó 12-én *Peterhofban* tartottak s amelyen *Nikolajevics* Miklós nagyherceg elnökölte alatt résztvettek a csillag-kamara összes tagjai. A tanácskozáson *Stolypin* előterjesztette a siedleci pogromról kapott összes jelentéseket és igazolt hangon tiltakozott a katonaság által ott véghezvitt verengések ellen. Kijelentette, hogy ha ez így folytatódik, kénytelen lesz lemondani. *Stolypin* beszédét *Nikolajevics* Miklós nagyherceg megkezdte, hogy a forradalmat Oroszországban csakis büntető expedíciók által lehet elfojtani.

Siedleczben — folytatta a nagyherceg — nem lett volna pozírom, ha a zsidók kiszolgáltatták volna azokat a forradalmárokat, akiket *Sykalow* tábornok követelt tőlük. En értem és teljesen méltányolom ama bátor katonák magatartását, akik nem haboztak néhány lövéssel megméríteni a zsidókat, hogy a forradalmat ekkor lehetetlennek tegyék. Meg vagyok arról győződve, hogy ha *Skalon* tábornok is olyan erősen lépett volna fel, mint *Sykalow* Siedleczben és ha

teles kizárásával tisztán katonai parancsnokság alatt állának. A főparancsnokságot a tartalmas kegyetlenkedéséről és a szibériai büntető-expedícióról hírhedt *Meller-Zakomsky* tábornok bizták. Az utóbbi időben a véres katonai üldözések folytán sokat szenvedett, lakosság körében óriási pánik uralkodik.

Működik az önkény.
A tábori törvényszékek több helyen, főképpen a déli kormányzóságokban megkezdtek működésüket. A legszigorúbban ezek a kivételes bíróságok a keleti tartományokban, Kaukázusban és Orosz-Lengyelországban működnek. A hadbírósgát illetve, mely *Mazurin* diakot köztel halálra ítélté, ma vérehajtották. A moszkva-kazáni vasutató kikötőt büntető-expedíció vezetője *Riemann* ezredes, a *Samenovszki*-testőrezeredő, aki tudvaleg több vasuti hivatalnokot agyonlőtték, közvetlenül felbujlólojának, *Minn* tábornoknak a meggyilkolása után nyomatlanul eltűnt. *Riemannal* együtt eltűnt a felesége is és azok a titkosrendőrök, akik személy biztonságát fölött őrködtek. Azt hiszik, hogy *Riemann* a forradalmárok elől külföldre menekült, miután az utóbbi időben egyre-másra kapta a halálos ítéleteket.

Letartóztatások.
Pétervárra, szept. 15.
(Saját tudósítónk.) *Péterhofban* a múlt éjszaka húszötötök voltak és 14 gyanus embert tartóztatnak le, köztük a *peterhofi* kerület volt dumaképviselelőjét, *Pawlovt*, egy *pétervári* egyetemi hallgatót és egy udvari lakajt.

A Washington ünnep.
A hazajutótló elszakadt véreink küldöttjei a mai napot a kegyeletnek szentelték, amidőn lerakták koszorúkat a Szent István szobrokra. A küldöttség útjában egyetemi hallgatók kísérték és mindenütt, amerre elvonultak, rokonszenves tüntetésben részesültek a fővárosi polgárság részéről. Különösen nagy tömeg várta őket a halászbástyán, midőn a Szent István szobrához értek, mely előtt *Prohászka* Ottokár, székesfehérvári püspök mondotta el az ünnepi beszédet. E beszéd után felhangzott a *Kossuth-nóta*, melyet a népszerű főpap együtt énekelt a közönséggel. Midőn aztán a küldöttség eltávozott az első magyar király szobrától, az időközben több száz főre összegyűlt közönség oly hangy elzénésbe tört ki, hogy visszhangja áthallatszott a postápartra.

Siedleczben minden csendes.
Siedleczben, mint Varsóból jelentik, siri csend van. A rendőrfőnök rendelkezésben 100 rubel pénzbutétságot terhe által kötelezte a lakosokat arra, hogy a házaikat és üzleteiket hozzák rendbe. Az eddig összegyűjtött adatok szerint 165 embert öltek meg, a sebesültek száma meghaladja a hatszázat. Ezek a számok azonban alighanem rá fognak szorítani a kiegyezésre, mert a fogházak is telve vannak sebesültekkel. Akárhányan közülök csak egyetlen veres inge van. Segélybizottság alakult és ez a szerencsétlenek egy részét el akarta szállítani Varsóba, de *Tyhanovszki* ezredes nem engedte meg. Neki úgy látszik, még nem volt elég a véről és a kinszenvedésből. Ma magasabbrangú katonatisztekől alakult bizottság érkezett ide, hogy a történetek ügyében vizsgálatot indítson. Ennek a vizsgálatnak aligha lesz más eredménye, mint *Bialistokban* és előrelátó, hogy *Tyhanovszki* és társai abból ártatlan barányokként fognak kikérteni. A legutóbb kiadott hivatalos jelentés már előkészítette erre a közvéleményt. Jelenző, hogy azokat a táviratokat, melyeket a városi és helyi hitközségekhez segélynyújtás vegett intéztek, a hűdi cenzúra nem eresztette át, bárha a segélykérésen kívül semmi más közleményt nem tartalmaztak.

Varsóban pogrom készül.
Bécs, szept. 15.
Dasinszki képviselő *Krakóból* a következő táviratot kapta: „Hítes forrásból arról értesültem, hogy az orosz kormány e hó 15-én, szombaton, vagy az azt követő napok egyikén pogromot rendez Varsó zsidó és munkásnegyedében. Távoli kormányzóságok helyőrségeiből a legdurvább és legvadabb katonákból álló zászlaljak érkeznek oda. Varsó kerületekre van felosztva, amelyek a polgári hatóságok

A koszorút ott dr. *Bárdány* southbendi orvos helyezte a szobor talapzatára, egyúttal rövid, de lelkes beszédet fejezte ki az amerikai magyarok hódolatát a legnagyobb magyar-szellem előtt. A társaság ezután utunk indult és részben kocsin, részben pedig gyalogosan a várba ment fel a honvédszobor elé.

A honvéd-emlék előtt *Kalassay Sándor* pittsburgi református lelkész tartott magvas és hazafias hévígű beszédet, amelyet azután *Karsay Gyula* egyetemi polgár szavalata és *Zaymusz* László joghallgató beszéde követte.

Az ünnepség legmegkapóbb és legimpozánsabb mozzanata a szent István szobra előtt folyt le. A szobrot a clevelandi Szűz Mária Patronája római és görög katolikus szövetség, a clevelandi Szent Imre Egylet, a south-bendi magyarok és a clevelandi Szent László Egylet hatalmas koszorú kíséreltek. A szobor környékén ekkor már ezer főre duzzadt az amerikaiakkal együtt ünneplő közönség.

Néhány perc múlva megérkezett *Prohászka* Ottokár püspök is, akit kalaplevegő üdvözölt az összegyűlt közönség. Majd felhangzott az „Isten áldd meg a magyart“ Az utolsó akkordok után a püspök fellépet az emelvényre és elmondotta ünnepi beszédét.

A nagyhatalú beszédében a püspök többek között a következőket mondta:
Két hónapja, hogy annak a királynak, kinek emléke, hite minden szívben él, ezébe öntött szobrot állított a kegyelet, a megbátóság könyveivel szentelték fel a szobrot és az érzelmek koszorújával koszorúzták meg. De az ünnepek hevében megfellekedtünk azokról a honfittársainkról, akiknek a szíve azon a napon épp úgy megdobban, mint a miénk, akik épp úgy forró imát menesztettek az ég urához, mint mi és ime ma elvezette őket ide a nagy király hite, amely körülállásza őket a messze föld-geben, az idegen támadások ellen, Szent István hite, az ő koronájának keresztje és az éles bazu szerelése: ezek voltak azok a paloták, amelyekben a nagy Amerika földjén a népek zónyában az odavetődött magyarok együttesére főépült. Ez költötte meg a futóhomokot, amelyen fölfejl Pannónia virágos kertjének mása.

A püspök beszéde végén a következőket mondta:
Örömmel konstátáljuk, hogy amerikai testvéreink, akiket a sors mostoha-sága tengeren túlra vitt, a bőséges és gazdagabb hazát keresni, ott sem felejtették el szülőföldjüket, nagyjainkat kegyelettel s a magyarság ideális igazságát. Itájuk meg ezt azzal, hogy iparitg, gazdaságilag tegyük naggya hazánkat a készülőket a talajt a visszatérésre. Kezátúnk nekik nagy, erős, boldog Magyarországot.

A püspök beszéde után meg *Weizer* János (Cleveland) és dr. *Bárdány* Oszkár (South-Bend) szót, aki háromszor „Hip-hip hurrah!-kiáltással zárta be az emlékeztető ünnepséget.

A szobrok megkoszorúzása.

Az amerikai társasága a délelőtti ünnepélyre a Múzeum-térben gyűlt össze. Itt találkoztak az egyetemi ifjak *Kossuth*-szövetségének magyarosul küldöttségével, amely egyenként is élenk résztvett a szobrok előtt rendezett ünnepségekben. Az első állomás a *Petőfi*-szobor volt, amely körül a hazafis polgároknak már nagy tömege várta az amerikai honfittársakat. A megkoszorúzás előtt *Jaróczy* Dzsózsef egyetemi hallgató elszavalt *Petőfi*-nótát „Élet vagy halál“ című versét, mely után a marins-ereks-i betegsegélyőzgyelet nevében *Karabins* Gyula pennsylvaniai kikötőt, a „Szabadság“ nevében pedig *Szepessy* József szerkesztő letette a költő szobrára az amerikai hatalmas habér és pálmakoszorúját. A megkapó ünnepsélt *Brédl* István egyetemi polgár beszéde zárta be, amelynek végzetével a perczelő perczre növekvő társaság *Széchenyi* István szobra elé ment.

— Mi szegények vagyunk, ok hatalmasak.
— Allah csalóánya nagyot kacagott.
— Üh, te szegény öreg, csak Allah hatalmas.
— Hát a basa urak?
— Tudnak-e járni a tengerek fölött és belátnak-e mélyébe?
— Nem.
— Es a halált legyőzik-e?
— Nem bizony.
— Lásd babam.
— De a padisah, álmékkodott az öreg eszmény.
— A padisah csak olyan, mint a basák, csak olyan mint te szegény babam.
— O fiam, te beteg vagy, zavarosan beszélsz. Im dalt mondd nekem, mely beteg lelkedet az öröm világszázába viszi. Hires therikot mondd szivről, arany betűkkel ezt vesette boldog hárembe kapujára a nagy padisah. Es a halandó szem elvakul, ha ezt olvassa, de a holt szíve is forró lesz, ha ezt elmondják. Hallgasd.
— Ali Dönüm mosolygva hallgatta az öreg reszkető eneket. Hissz ez a híres Therik az övé volt? O mondta ezt még *Sirának* a tengerpart csillogó fővénynél forró szerelmének lábában.
— Ez az én Therikom, ez az én szívemből fakadt, babam.
— A dínék forró lehellete zavarta meg lelkedet, fiam, én szegény fiam. Ezt a therikot Allah csalóánya mondta. Allah mézszavu csalóánya. O mondta fiam, Allah csalóánya, kinek nevével telve a fenyes *Sztambul*. O érte sóhajtanak, én eddességem, a háremek virágai, o mondta ezt, o.
— Allah csalóánya enekelte ezt? kérdezte lábában égő szemmel Ali Dönüm.
— O.
— Es Allah csalóányát szeretik a sötét szemű asszonyok és leányok.
— O fiam, o legyőzte a padisajt magát is, mert titokban csak Allah csalóánya után eped a nagyur virágos kertje. O fiam, Allah csalóánya életadó és álomrontó az o dalával. Úgy van ez. Még egy dalt mondd az o gyöngyei közül. Ez a szívek örömrészöl.

— A szegények vagyunk, ok hatalmasak.
— Allah csalóánya nagyot kacagott.
— Üh, te szegény öreg, csak Allah hatalmas.
— Hát a basa urak?
— Tudnak-e járni a tengerek fölött és belátnak-e mélyébe?
— Nem.
— Es a halált legyőzik-e?
— Nem bizony.
— Lásd babam.
— De a padisah, álmékkodott az öreg eszmény.
— A padisah csak olyan, mint a basák, csak olyan mint te szegény babam.
— O fiam, te beteg vagy, zavarosan beszélsz. Im dalt mondd nekem, mely beteg lelkedet az öröm világszázába viszi. Hires therikot mondd szivről, arany betűkkel ezt vesette boldog hárembe kapujára a nagy padisah. Es a halandó szem elvakul, ha ezt olvassa, de a holt szíve is forró lesz, ha ezt elmondják. Hallgasd.
— Ali Dönüm mosolygva hallgatta az öreg reszkető eneket. Hissz ez a híres Therik az övé volt? O mondta ezt még *Sirának* a tengerpart csillogó fővénynél forró szerelmének lábában.
— Ez az én Therikom, ez az én szívemből fakadt, babam.
— A dínék forró lehellete zavarta meg lelkedet, fiam, én szegény fiam. Ezt a therikot Allah csalóánya mondta. Allah mézszavu csalóánya. O mondta fiam, Allah csalóánya, kinek nevével telve a fenyes *Sztambul*. O érte sóhajtanak, én eddességem, a háremek virágai, o mondta ezt, o.
— Allah csalóánya enekelte ezt? kérdezte lábában égő szemmel Ali Dönüm.
— O.
— Es Allah csalóányát szeretik a sötét szemű asszonyok és leányok.
— O fiam, o legyőzte a padisajt magát is, mert titokban csak Allah csalóánya után eped a nagyur virágos kertje. O fiam, Allah csalóánya életadó és álomrontó az o dalával. Úgy van ez. Még egy dalt mondd az o gyöngyei közül. Ez a szívek örömrészöl.

— Mi szegények vagyunk, ok hatalmasak.
— Allah csalóánya nagyot kacagott.
— Üh, te szegény öreg, csak Allah hatalmas.
— Hát a basa urak?
— Tudnak-e járni a tengerek fölött és belátnak-e mélyébe?
— Nem.
— Es a halált legyőzik-e?
— Nem bizony.
— Lásd babam.
— De a padisah, álmékkodott az öreg eszmény.
— A padisah csak olyan, mint a basák, csak olyan mint te szegény babam.
— O fiam, te beteg vagy, zavarosan beszélsz. Im dalt mondd nekem, mely beteg lelkedet az öröm világszázába viszi. Hires therikot mondd szivről, arany betűkkel ezt vesette boldog hárembe kapujára a nagy padisah. Es a halandó szem elvakul, ha ezt olvassa, de a holt szíve is forró lesz, ha ezt elmondják. Hallgasd.
— Ali Dönüm mosolygva hallgatta az öreg reszkető eneket. Hissz ez a híres Therik az övé volt? O mondta ezt még *Sirának* a tengerpart csillogó fővénynél forró szerelmének lábában.
— Ez az én Therikom, ez az én szívemből fakadt, babam.
— A dínék forró lehellete zavarta meg lelkedet, fiam, én szegény fiam. Ezt a therikot Allah csalóánya mondta. Allah mézszavu csalóánya. O mondta fiam, Allah csalóánya, kinek nevével telve a fenyes *Sztambul*. O érte sóhajtanak, én eddességem, a háremek virágai, o mondta ezt, o.
— Allah csalóánya enekelte ezt? kérdezte lábában égő szemmel Ali Dönüm.
— O.
— Es Allah csalóányát szeretik a sötét szemű asszonyok és leányok.
— O fiam, o legyőzte a padisajt magát is, mert titokban csak Allah csalóánya után eped a nagyur virágos kertje. O fiam, Allah csalóánya életadó és álomrontó az o dalával. Úgy van ez. Még egy dalt mondd az o gyöngyei közül. Ez a szívek örömrészöl.

— Mi szegények vagyunk, ok hatalmasak.
— Allah csalóánya nagyot kacagott.
— Üh, te szegény öreg, csak Allah hatalmas.
— Hát a basa urak?
— Tudnak-e járni a tengerek fölött és belátnak-e mélyébe?
— Nem.
— Es a halált legyőzik-e?
— Nem bizony.
— Lásd babam.
— De a padisah, álmékkodott az öreg eszmény.
— A padisah csak olyan, mint a basák, csak olyan mint te szegény babam.
— O fiam, te beteg vagy, zavarosan beszélsz. Im dalt mondd nekem, mely beteg lelkedet az öröm világszázába viszi. Hires therikot mondd szivről, arany betűkkel ezt vesette boldog hárembe kapujára a nagy padisah. Es a halandó szem elvakul, ha ezt olvassa, de a holt szíve is forró lesz, ha ezt elmondják. Hallgasd.
— Ali Dönüm mosolygva hallgatta az öreg reszkető eneket. Hissz ez a híres Therik az övé volt? O mondta ezt még *Sirának* a tengerpart csillogó fővénynél forró szerelmének lábában.
— Ez az én Therikom, ez az én szívemből fakadt, babam.
— A dínék forró lehellete zavarta meg lelkedet, fiam, én szegény fiam. Ezt a therikot Allah csalóánya mondta. Allah mézszavu csalóánya. O mondta fiam, Allah csalóánya, kinek nevével telve a fenyes *Sztambul*. O érte sóhajtanak, én eddességem, a háremek virágai, o mondta ezt, o.
— Allah csalóánya enekelte ezt? kérdezte lábában égő szemmel Ali Dönüm.
— O.
— Es Allah csalóányát szeretik a sötét szemű asszonyok és leányok.
— O fiam, o legyőzte a padisajt magát is, mert titokban csak Allah csalóánya után eped a nagyur virágos kertje. O fiam, Allah csalóánya életadó és álomrontó az o dalával. Úgy van ez. Még egy dalt mondd az o gyöngyei közül. Ez a szívek örömrészöl.

— Mi szegények vagyunk, ok hatalmasak.
— Allah csalóánya nagyot kacagott.
— Üh, te szegény öreg, csak Allah hatalmas.
— Hát a basa urak?
— Tudnak-e járni a tengerek fölött és belátnak-e mélyébe?
— Nem.
— Es a halált legyőzik-e?
— Nem bizony.
— Lásd babam.
— De a padisah, álmékkodott az öreg eszmény.
— A padisah csak olyan, mint a basák, csak olyan mint te szegény babam.
— O fiam, te beteg vagy, zavarosan beszélsz. Im dalt mondd nekem, mely beteg lelkedet az öröm világszázába viszi. Hires therikot mondd szivről, arany betűkkel ezt vesette boldog hárembe kapujára a nagy padisah. Es a halandó szem elvakul, ha ezt olvassa, de a holt szíve is forró lesz, ha ezt elmondják. Hallgasd.
— Ali Dönüm mosolygva hallgatta az öreg reszkető eneket. Hissz ez a híres Therik az övé volt? O mondta ezt még *Sirának* a tengerpart csillogó fővénynél forró szerelmének lábában.
— Ez az én Therikom, ez az én szívemből fakadt, babam.
— A dínék forró lehellete zavarta meg lelkedet, fiam, én szegény fiam. Ezt a therikot Allah csalóánya mondta. Allah mézszavu csalóánya. O mondta fiam, Allah csalóánya, kinek nevével telve a fenyes *Sztambul*. O érte sóhajtanak, én eddességem, a háremek virágai, o mondta ezt, o.
— Allah csalóánya enekelte ezt? kérdezte lábában égő szemmel Ali Dönüm.
— O.
— Es Allah csalóányát szeretik a sötét szemű asszonyok és leányok.
— O fiam, o legyőzte a padisajt magát is, mert titokban csak Allah csalóánya után eped a nagyur virágos kertje. O fiam, Allah csalóánya életadó és álomrontó az o dalával. Úgy van ez. Még egy dalt mondd az o gyöngyei közül. Ez a szívek örömrészöl.

— Mi szegények vagyunk, ok hatalmasak.
— Allah csalóánya nagyot kacagott.
— Üh, te szegény öreg, csak Allah hatalmas.
— Hát a basa urak?
— Tudnak-e járni a tengerek fölött és belátnak-e mélyébe?
— Nem.
— Es a halált legyőzik-e?
— Nem bizony.
— Lásd babam.
— De a padisah, álmékkodott az öreg eszmény.
— A padisah csak olyan, mint a basák, csak olyan mint te szegény babam.
— O fiam, te beteg vagy, zavarosan beszélsz. Im dalt mondd nekem, mely beteg lelkedet az öröm világszázába viszi. Hires therikot mondd szivről, arany betűkkel ezt vesette boldog hárembe kapujára a nagy padisah. Es a halandó szem elvakul, ha ezt olvassa, de a holt szíve is forró lesz, ha ezt elmondják. Hallgasd.
— Ali Dönüm mosolygva hallgatta az öreg reszkető eneket. Hissz ez a híres Therik az övé volt? O mondta ezt még *Sirának* a tengerpart csillogó fővénynél forró szerelmének lábában.
— Ez az én Therikom, ez az én szívemből fakadt, babam.
— A dínék forró lehellete zavarta meg lelkedet, fiam, én szegény fiam. Ezt a therikot Allah csalóánya mondta. Allah mézszavu csalóánya. O mondta fiam, Allah csalóánya, kinek nevével telve a fenyes *Sztambul*. O érte sóhajtanak, én eddességem, a háremek virágai, o mondta ezt, o.
— Allah csalóánya enekelte ezt? kérdezte lábában égő szemmel Ali Dönüm.
— O.
— Es Allah csalóányát szeretik a sötét szemű asszonyok és leányok.
— O fiam, o legyőzte a padisajt magát is, mert titokban csak Allah csalóánya után eped a nagyur virágos kertje. O fiam, Allah csalóánya életadó és álomrontó az o dalával. Úgy van ez. Még egy dalt mondd az o gyöngyei közül. Ez a szívek örömrészöl.

— Mi szegények vagyunk, ok hatalmasak.
— Allah csalóánya nagyot kacagott.
— Üh, te szegény öreg, csak Allah hatalmas.
— Hát a basa urak?
— Tudnak-e járni a tengerek fölött és belátnak-e mélyébe?
— Nem.
— Es a halált legyőzik-e?
— Nem bizony.
— Lásd babam.
— De a padisah, álmékkodott az öreg eszmény.
— A padisah csak olyan, mint a basák, csak olyan mint te szegény babam.
— O fiam, te beteg vagy, zavarosan beszélsz. Im dalt mondd nekem, mely beteg lelkedet az öröm világszázába viszi. Hires therikot mondd szivről, arany betűkkel ezt vesette boldog hárembe kapujára a nagy padisah. Es a halandó szem elvakul, ha ezt olvassa, de a holt szíve is forró lesz, ha ezt elmondják. Hallgasd.
— Ali Dönüm mosolygva hallgatta az öreg reszkető eneket. Hissz ez a híres Therik az övé volt? O mondta ezt még *Sirának* a tengerpart csillogó fővénynél forró szerelmének lábában.
— Ez az én Therikom, ez az én szívemből fakadt, babam.
— A dínék forró lehellete zavarta meg lelkedet, fiam, én szegény fiam. Ezt a therikot Allah csalóánya mondta. Allah mézszavu csalóánya. O mondta fiam, Allah csalóánya, kinek nevével telve a fenyes *Sztambul*. O érte sóhajtanak, én eddességem, a háremek virágai, o mondta ezt, o.
— Allah csalóánya enekelte ezt? kérdezte lábában égő szemmel Ali Dönüm.
— O.
— Es Allah csalóányát szeretik a sötét szemű asszonyok és leányok.
— O fiam, o legyőzte a padisajt magát is, mert titokban csak Allah csalóánya után eped a nagyur virágos kertje. O fiam, Allah csalóánya életadó és álomrontó az o dalával. Úgy van ez. Még egy dalt mondd az o gyöngyei közül. Ez a szívek örömrészöl.

— Mi szegények vagyunk, ok hatalmasak.
— Allah csalóánya nagyot kacagott.
— Üh, te szegény öreg, csak Allah hatalmas.
— Hát a basa urak?
— Tudnak-e járni a tengerek fölött és belátnak-e mélyébe?
— Nem.
— Es a halált legyőzik-e?
— Nem bizony.
— Lásd babam.
— De a padisah, álmékkodott az öreg eszmény.
— A padisah csak olyan, mint a basák, csak olyan mint te szegény babam.
— O fiam, te beteg vagy, zavarosan beszélsz. Im dalt mondd nekem, mely beteg lelkedet az öröm világszázába viszi. Hires therikot mondd szivről, arany betűkkel ezt vesette boldog hárembe kapujára a nagy padisah. Es a halandó szem elvakul, ha ezt olvassa, de a holt szíve is forró lesz, ha ezt elmondják. Hallgasd.
— Ali Dönüm mosolygva hallgatta az öreg reszkető eneket. Hissz ez a híres Therik az övé volt? O mondta ezt még *Sirának* a tengerpart csillogó fővénynél forró szerelmének lábában.
— Ez az én Therikom, ez az én szívemből fakadt, babam.
— A dínék forró lehellete zavarta meg lelkedet, fiam, én szegény fiam. Ezt a therikot Allah csalóánya mondta. Allah mézszavu csalóánya. O mondta fiam, Allah csalóánya, kinek nevével telve a fenyes *Sztambul*. O érte sóhajtanak, én eddességem, a háremek virágai, o mondta ezt, o.
— Allah csalóánya enekelte ezt? kérdezte lábában égő szemmel Ali Dönüm.
— O.
— Es Allah csalóányát szeretik a sötét szemű asszonyok és leányok.
— O fiam, o legyőzte a padisajt magát is, mert titokban csak Allah csalóánya után eped a nagyur virágos kertje. O fiam, Allah csalóánya életadó és álomrontó az o dalával. Úgy van ez. Még egy dalt mondd az o gyöngyei közül. Ez a szívek örömrészöl.

— Mi szegények vagyunk, ok hatalmasak.
— Allah csalóánya nagyot kacagott.
— Üh, te szegény öreg, csak Allah hatalmas.
— Hát a basa urak?
— Tudnak-e járni a tengerek fölött és belátnak-e mélyébe?
— Nem.
— Es a halált legyőzik-e?
— Nem bizony.
— Lásd babam.
— De a padisah, álmékkodott az öreg eszmény.
— A padisah csak olyan, mint a basák, csak olyan mint te szegény babam.
— O fiam, te beteg vagy, zavarosan beszélsz. Im dalt mondd nekem, mely beteg lelkedet az öröm világszázába viszi. Hires therikot mondd szivről, arany betűkkel ezt vesette boldog hárembe kapujára a nagy padisah. Es a halandó szem elvakul, ha ezt olvassa, de a holt szíve is forró lesz, ha ezt elmondják. Hallgasd.
— Ali Dönüm mosolygva hallgatta az öreg reszkető eneket. Hissz ez a híres Therik az övé volt? O mondta ezt még *Sirának* a tengerpart csillogó fővénynél forró szerelmének lábában.
— Ez az én Therikom, ez az én szívemből fakadt, babam.
— A dínék forró lehellete zavarta meg lelkedet, fiam, én szegény fiam. Ezt a therikot Allah csalóánya mondta. Allah mézszavu csalóánya. O mondta fiam, Allah csalóánya, kinek nevével telve a fenyes *Sztambul*. O érte sóhajtanak, én eddességem, a háremek virágai, o mondta ezt, o.
— Allah csalóánya enekelte ezt? kérdezte lábában égő szemmel Ali Dönüm.
— O.
— Es Allah csalóányát szeretik a sötét szemű asszonyok és leányok.
— O fiam, o legyőzte a padisajt magát is, mert titokban csak Allah csalóánya után eped a nagyur virágos kertje. O fiam, Allah csalóánya életadó és álomrontó az o dalával. Úgy van ez. Még egy dalt mondd az o gyöngyei közül. Ez a szívek örömrészöl.

annak lelkébe, ki őt látja, gondolta Ali Dönüm. Lelekem rajba neki, őt vártam s őt magasztalja ezentúl erőmök. O szép halálom — susogta Ali Dönüm s lelke tele lett dallal rögtön. Megélt szíve ezerszel csodás hangulatokkal. Es kiűrt belőle, mint zugó hullám gátja közül s vitte lelkét a mélyeségek érzélem, mint hajót a viitorlába kapaszkodó szélvész.
— Oh én édes halálom — énekelte Ali és eneke édes volt, mint a csordult méz és éltető, mint a napsugár.
— Így énekel Ali Dönüm s megfellekedett a szegény azab lányáról. Ott hagyta a zugó tenger partját s inkább az Eub mecsete körül kóborozott, várva az ő édes halálát. Már messziről meghallotta az ő ferdeje suhogását és Ali boldog volt. Követte szerelmét, mint az árnyék és mára nem gondolt, mint rá. Ha elvetődött a tengerpart, hol a szegény azab lány forró ölelését várta, aka nem nyílt daira. Vége volt a szerelmes vídamságnak.
— Te már nem szeretsz, szíved másé — mondta az azab lány.
— Es Ali nem esőkölt fel a könyvet szeméről. Hallgatott s mind azon lázongott lelke, hogy nem hajthatja fejtét annak a másiknak forró ölére.
— Már tudom, hogy a szíve nem az enyém, de ki rabolta el szívet tőlem — sóhajtotta az azab lány s lopva kísérelte Ali.
— Ali pedig csak ott leskelődött az Eub mecsete körül. A szerelm, mint gonosz dsin, szállta meg lelkét. Leste labanyomát az ő szerelmének s nézte a forró napról égő kopasz kőveket, melyeken piczi lábával elpökhedett.
— Oh Allah — sóhajtotta harmadnapon az azab lány — o a kajmakám basa lányát szereti. Oh én szegény szívem, oh én összetört lelkem. Es jáj nekem, de nekéd is szegény Ali.
— Azután nem járt Ali után.
— Nap kergette a napot, a csavargó Ali nem járt már a tenger partján, nem énekel a gályavontató azaboknak, csak a selyem fedése susogását leste. Leleke sóvárgva vá-

sikerének jelentősége neki tulajdonítható. Nem volt kenetleges; noha istenfélelemről beszélt; de játéka érdekelte a közönséget, ez pedig a legnagyobb eredmény, melyet ily szerepben el lehet érni. Kifogástalanul játszta Mihályfi a hívó professzor s a szigorú, de szerető apa szerepét. Az ensembel derekasan egészítették ki Paulayné, Gerő Lina, Hajdu és Horváth.

A fordítás Hevesi Sándor művészi munkája, melyhez gáncs nem fér. A közönség eléggé nyájasan fogadta a darabot s a közreműködőket minden felvonás után ki-tapsolta. Nem volt egészen tele a színház, de aki jelen volt, az érdeklődést tanúsított, sőt a nagyobb jelenetek alatt fől is melege.

Timai Szanctió.

Színházi morzsák.

(A Kacsapörkölt.)

A bonyhamú észelnek van anyja csinja-binja, mint a bárd a füstésznek vagy a színésznek. Ha a szakácsnak rosszul keveri össze a vajat a tojással, liszttel és egyéb ingredienciával, éppen olyan paczernek fogják mondani, mint azt a piktor-t, a ki nem tudja az arcképhez szükséges festéket összekeverni és ha nem keni meg a kalácsot tortasárgájával, az éppen olyan szintelen lesz, mint a ripacs-aklakítás.

Igy gondolkozik a Hegyási Mari főzőnöje is krumplicinmozás és nyulspékülés közben. Rosszul esik az istenidának, hogy míg urnőjét mindenkor zajos taps jutalmazza a hányzóra a színpadon elmondja a szerepét, ő akarhogy remekljen is, sőt a tapasztalnak neki a — méltaság szonny vendégei.

— Pedig hát beszélni én is tudok — szokta kimenőjekor mondani — talán még szaporábban, mint a Moltócska... de vajon tudna-e ő olyan panlikás fákat sütni, mint én!

Hát csakugyan igaza lehet Brillat Savarin e derek papnjának. Az alábbi kis eset legalább a mellett tanúsodik.

Hegyási Mari ugyanis férje, Kaffka miniszteri tanácsos, egy este, jó kedőn, azzal lepte meg, hogy vendégeket hozott vacsorára magával. A vendégszerletről híres művész nagy zavarban volt, mert a család számára készült vacsora nem lett volna elég a vendégeknek, másrészt pedig a mézarszékek már be voltak csukva.

Kisietett a konyhába és ismert dallanos hangján (mely kissé igaztalan eszengeti) így szólt a főzőnek a tudósnak:

— Júli, képzelje csak, vendégek jöttek vacsora. Csakánál hamar valamit, a mi nagyon gyorsan elkészül.

— Mi legyen az... kezeit csokolom?

— Hát... hát... azt a kacsát, a mit holnap kellett volna megsütni, csinálja meg — por-köztök.

E kis történet pontosan jét csak az érti meg, aki tudja, hogy a kacsapörkölt a legkényesebb ételnek egyike, mert a kacsahús nagyon sokáig kell párolni, hogy megrágható puha legyen.

Azóta a Nemzeti Színház tagjai, vaahányzóra vendégülében, sebtében akarnak valamit bekapni, azt ajánlják egymásnak:

— Csalatass gyorsan kacsapörköltet!

A diaktündér rügnövese.

A városligeti színházban nagy hatással játszott Wittenbauer »Diaktündér« című színműve. A siker orozálatrészét Feld Iren foglalta magának. Alakítása a cím szerepben bármely közhírházban is figyelmet keltené. Tegnapi pedig egy zseniális rügnövesével adta jelet ritka színpadi lélekjelenlétének, elejét véve óriási zavaroknak.

Az »Üfűggyön« a harmadik felvonásra olyan neszelelül suhant fől, hogy egy, a színpadon elfoglalt dekoratöröknek nem vette észre, hogy még akkor is ott lebzelt, a mikor már az első jelenés megkezdődött.

A fü nagy rémületében ki akart rohanni a színpal kőzé, de nem találta meg az ajtót — fejét nekiment az első festett ablaknak. Fejét egy hasadékban szerencsésen ki is dugta, de a testének többi része ott kaipálpózott, vonaglott a szuffiták fényében.

Feld Iren észrevette a válságos helyzetet és — mielőtt a közönségnek az elmékedésre ideje lett volna, »felfaltatta magát« és odaszólt a kelepcebe került dekoratörnek:

— Baratom, már nincs magára szükségem... de eltervezette az utat... Nem ott van az ajtó.

Ezzel hozzámént, vállon fogta, kirántotta a színpalhasadékból és az ajtóhoz vezette.

A játéka aztán tovább folyt, anélkül, hogy a nézőtérén sejtették volna a történeteket. Miskülönbön nyit minzen tüntető taps illette volna a »schlagfertig« művésznőt.

megállja a helyét. Mártha szerepe ugyan nem mondható nagyon a testére szabottnak, mégis sok és méltó taps jutalmazta mai alakítását. Jök voltak még Falussy István, Réthey Lajos és Tábori Emil.

— Hírek az Operaházból. A m. kir. Operaház holnap, vasárnap kezli meg az új idényi Godmark »Saba királynő« című dalművének előadását. A szímszerepet Vasquezne, Szilamitót, Krammer, Astarothot Berts, Assodó Arány, Salamont Beck, Főpapot Szendrői, Baalhanrit Mihályi éneki. A harmadik felvonásban előforduló ballet magánrésezt Schmidt Giziella táncozta. A dalművet Márkus Dező karmester vezényli. Előadás kezdete 7 órakor. Kedden »Lakme« kerül színez, amelynek címz szerepét Sándor Erzi éneki. A művésznő, mint az intézetnek szerződött tagja, ez alkalommal lép fel először. Csütörtökön »Tosca« kerül előadásra Krammer, Anthes és Takács közreműködésével a főszerepekben. Szombatra »Bohémélet« és a »Tanzergsteig« Vasárnapra pedig Lohengrin van kitűzve.

— A Krecsányi-társulat új baritonistája. Krecsányi Ignác, a budai színház igazgatója, Róza Lajos baritonistát, ki a múlt szerdán Rip van Winkle cím szerepben oly nagy sikert, vendégszerepelt, októbertől kezdődőleg operaes operette-szerepekre három évre szerződött.

— A fővárosi színházak hírei. A Nemzeti Színház. A Lucier, E. A. Butti ma bemutatott színműve három est-n szerepel a jövő hét műsorán: holnap vasárnap, kedden és pénteken adják elő, mindannyiszor a bemutató előadás szerepét. Hétfőn mérsékelt helyarakt mellett a Romeo és Julia kerül színez. Csütörtökön lép fel először P. Márkus Emma a György hercege cím szerepében. Ugyanez a művésznő szombaton az Özön és a jövő vasárnap este a Kaméliás hölgy női főszerepét. A delutáni előadások során holnap a Nemzeti Színház munkás nyugdíjintézeté javára a Pny Pali adják elő. A jövő vasárnap delutánra az Ilyolyafaló van kitűzve.

A Nepszínház nagy operette sikerét sorában is legelőt áll az a fényes siker, melyet Beldi Izor és Fejér Jenő a Katalinaiakertek. A melián megcsodált hazai operette most a századik előadás ritka jubileumát fogja megünnepeini a jövő hét kedjén, a mikor díszelőadás keretében kerül színez az ünnepelt operette. — Lehár Ferencz Mókaházaság című új operetteje a jövő héten is háromszor szerepel a Nepszínház műsorán, holnap, vasárnap díszelőadás keretében, melyet a színház a Washington-szobor leépítésére megérkezett amerikai magyarorsz szegre rendez. Szerdán a San Toy híres szobaleány-szerepében lép fel Szilágyi Ida, mint szerződöttettag először s ugyanakkor Virág Jenő, a Föld-zínhár előnyösen ismert komikus játszva vendégként Csui szerepét. Pénteken premiere beretben Major Simon »Ipamuram« című népszínművét lesz a bemutatója. A főszerepek sorában Vidor Pal igazgató is szerepel, a nagyobb szerepeket Komlóssy Emma, Zöldi Vilma a színház új nagylebélű tagja, Szirmai, Kovács Mihály, Pázmány, Pinter és Urvári játszzák.

A Nepszínházban a műsor változtatásának érdekében a jövő hét végén bemutató lesz, a menyiben szombaton, a hó 22-án, először adják Askev Claude Deborah című színművet. A szombati premiereig a műsor egy alakul, hogy holnap, vasárnap, a Ripquette, Hennequin és Verber vidám darabja kerül színez, amelyet hétfőn, szerdán és pénteken ismételnék. Kedden a Baccarat, Bernstein Henri szenecziós drámatört, csütörtökön pedig a Sherlock Holmes kalandját adják. Holnap, vasárnap delután az »Aranykakast« játszák felhelyaraktal.

A Magyar Színház pénkre, a hó 21-ére ültet ki »A milliárdos kisasszony« című Strauss-operette bemutató előadását. Az udjónszagon a cím szerepét Turóczi Olga fogja játszani. Két házasággözvetítő zsidó is fordul elő a darabban. Az egyiket Gyöngyi Isz, a jeles komikus, a másikat Papir Sándor, a színház új tagja fogja játszani. Először lép föl a telegyége után B. Szabó József is. A felszerelotokon hivál Kornai Berta, Kallay József, Ferenczy Károly, Iványi Dező is for játszan. A penteki bemutatott minden este »A koldusgróf«, Leon és Ascher amerikai tárgyú operette kerül színez, a mely csütörtökön, szeptember 20-án eri elő a színház-szónedőkön előadás jubileumát. Vasárnap szeptember 23-án delután ebben a színpadon először »A drótosztó«, Lehár Ferencz operetteje a delutáni előadás.

A Királysínházban — a nagy siker, amelyet a »Gorosteni nagyszerzőnő« fölévénitése arzott, s amelynek kétségtelen bizonysga az eddigi előadások szíves híza. Lehetővé teszik, hogy Offenbach remeke sorozatosan kerüljön színez, megszaktás nélkül. A gorosteni nagyszerzőnőt így a hét minden estjén játszák, természetesen mindenkor Fedák Sarival, akinek művészi sikere főként a második felvonás nagy esztőlő keltésében csuesodódik ki, amelyet eddig mindig megkelelt ismételné.

Az Uránia színházban nap-nap után igen szépszámú közönség nézi végé Szundy Károly A Tszs menten című darabjának előadását, gyönyörködve a magyar tájak természeti szépegeiben s élvezve a régi jó idők történetének bájos humorát.

A budai nyári színház utolsóelőtti heti műsorát Krecsányi igazgató változtatásn állította össze. Holnap, vasárnap, delután Harkányi Giziella, Gyöngyi Jolan és Gyöngyi Isz vendégjelöléppel A kornevédai harangok című operette kerül színez felhelyaraktal. Este és pénteken Quasi-modo, a notredamei toronyór című népdramát adják. Hétfőn Orpheus az alvilágban, kedden Feledő Borsa vendégjelöléppel a János vitéz van műsoron. Szombaton Az aranyvirág című eredeti operettnek lesz Bucan az első előadása.

A városligeti nyári színházban, holnap, vasárnap két előadás lesz: delután fel 4 órakor trérsékeit helyaraktal, este pedig rendszer helyaraktal Feld Iren felleppel A diaktündér.

Kacziány Ödön.

A szezon első tárlata. A Nemzeti Szalon folytatja kollektív kiállítá-ainak sorozatát, ezuttal az ismert jeles produktív festőnek, Kacziány Ödönnek munkáit gyűjtve termibe.

A program jó. A Szalon kollektív kiállítása eddig sorra beváltak. Művészi szempontból min denkor erősen érdekeltek, azonkívül a Szalon műkereskedési céljait szinte megépő eredményel szolgálták. A művészegeyn sokoldalúval tük-rözött képe csak helyes felismerésekre vezetnek. Közébb jutunk hozzá, oly közel, hogy néha zavarba ejt az itéletmondás kötelessége...

A közönség és teltség Kacziány Ödönnek csak használható. Sok éve találkoztunk tárlatinkon az ő vizuártyájával: egy-egy holdvilágos, misztikus tájjal, amelynek nagy a kelendőségük.

Mindig holdvilágossal és mindig misztikussal, ami azonban már kétségtelenül ároított a bite-üknek. Felüleles szemléletre a bevált portékta sivár czelzatu reprodukálásának tetszettek. Azt hitük róink, hogy egészen azonos mondanivalókkal lépnek előnk, emnéfogva kevésbé érdekeltek. Most egymás mellett szemlélvén őket, éppen mondanivalók lehetetlenön arnyaltáival lepnek meg. Halk, messzeregő akkordokkal, melyek az szonos dallamnak változatos és művészi variációi. Eppen azokkal a bensőséges akcentusokkal, amelyek Kacziányban a festőt jelentik.

Mert kiderül, hogy Kacziány nem meddő költői abstrakciók vizin lebeg, hanem színez és tónusok küzdölmek kötik az eszt realitáshoz. Eminenter festői tulajdonságokat tanultunk meg becsúni művészetében. Az eszt művészet-k küzdölmét és eredményeit. Az eredmények pedig nemcsak ilyen arnyalásbeli megolások, finom tonizalások, hanem igazi jelentős festői kiválósgok is. Nagy, pozitív tudás, mely értékes elmélyedéseket, ritka megrzéséteket szolgál. Hiszen Kacziány legjobb képei éppen nem az ő jellegzetes kek, holdvilágos képei között találhatók. Talán mindannyi között a legbravuró-sabb ama »Váréges«, a tüz vörös színűnek pompás szímfonójával kap meg, égő, izm, tomboló vörösekkel, amelyek mestersen vannak pozitív terbe és levegőbe komponálva.

A pozitívitás Kacziányban csak bizonyos mesterségszerű forlások között értelmezendő. Pozitív, amennyiben teljes készséggel alkalmazza a perspektívát, az anyagyszerű, a színértekes tördnyéit. De már tárgyában és impuzusában semmiféle pozitívításhoz nem kapcsolódó. Ateherbrand... ezzel a kibetélő jellemzetem egyzer Kacziány valamelyik képét és most, hogy gyűjteményben látom őket együtt, ezt mindannyira meggyőződéssel alkalmazom. Kacziány, valamint például Charles Palmist is, nem külső impuzusok dőlnek, ők nem a fény, a levegő játekat szűk stüdzéciókba, indikálják mindig belsőlegessé, czíkjáikat az aether világiatása és az eszt szépsége sugálja. Értük meg jól a metier parancsát — csak ez az az pozitívítás; minden egyéb elvont és helyőleges. Eugen Brecht ezzel szemben mindig egy meglátott táj jellegzeteséget, színez és formát fejeztik tovább az ő tömör, pompázatos és stüdzionáló egyén kifejezésében. De la Touche és Previati, szintén stüdzóit, fényhatások, tehát külső impuzusok szímaról látják vaszonra.

Kacziány lelket a hold miszticizmusára különösképpen csatolja. Ebben a holdat mindig ókorban ó Don Quijote bátorságával avarta magát a hold poetájává. És iméi beajazolta, hogy az igazi poézist nem a rekvizitumok teszik. Aki szíze szerint poeta, az a hold szerelében is igazi poeta lehet. Sőt modern szökeült és modern lelkű poeta. Eppen eszkozének nemes egyszerűségében kíváó példán az »Éjel a Riván«, mely a maga sok hirt értő színtelmonóját a legegyszerűbb témán esztendit kiselertik.

Ezeket a képeink kívül látunk néhány szépen kiírt, de talán kissé naivul kidöntött allegóriát, különösen a haláról, látunk néhány Rembrandtonusú, igen érdekes és jellegzetes portré-tanulmányt. Sok és érdekes képel, melyek megsem adják a művész egész munkásságát, csupán csak a birtokában levő képeket. Ezek ugyszóval mindannyian előadó, közönsé megelen ajánlhatók.

Dr. Bárdos Artur.

IDEGENEK UTMTATÓJA. Ajánlható beszerzési források BUDAPESTEN.

Biztosítás.
Első Leánykiképzési Egylet
m. sz. Gyermekek és életbiztosító intézet, Budapest, VI., Teréz-kört 40-42. Alapítót: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennapi életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Edjg kifizetett biztosított összeg két millió korona. Biztosítási állomány 46.000,000 kor.

Bankok és takarékpénztárak
Budapesti takarékpénztár és Országos Zalogpénztár Rt.
Részvény-társaság. Beszámoló: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. Központ és Magyar kir. szab. osztályosországi főhadiszállás helye: VI. Andrássy-ut 5. Kézi zálogpénztár: IV. Károly körút 18. IV. Ferenczek-társ 4. Irányítótanács: VII. Király-utca 57. VIII. ker. József körút 2, VIII. Üllői út 6. sz.

Assicurazioni Generali (Trieszt ált. biztosító-társaság) Alakult 1831-ben. Részvény-társaság. Alapítók: 200 millió korona. Budapest, Dorottya-utca 10. sz. az intézet saját házában. Életbiztosítás minden módját szolgál, valamint felállítás és leánykiképzési biztosítások. — Tax-, szállítmány- és betétesek lopás ellen és üvegbiztosítások. Jegybiztosítás a Magyar leg- és vízszelbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nároly-utca 5. sz.) által. Beszámoló és tartókönyv 6 millió korona. Egyenként és csoportos biztosítások (egyenkénti biztosításokhoz díjazásdíjazással) is. — Első o. ált. baleset ellen biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.) — Részvény-társ. és készpénztárak 117 millió korona.

Fényképezési cikkek.
Nagy és Weinberger lészter és fényképezési cikkek szaküzlete, Budapest, Kosuth Lajos-utca 19. Alapít 1871-t.

Házak és telkek.
Az ezonás pormentes levegő. A telkek és házak melege és egészségesen emelhető az otthon feltesztelt Baross-levegő, melynek utáni szűrésű, tisztított s vízvezetékű elváltó van. A telepeltetőre van az országgyűlésben s a kamarákban által. Mindenre nyitók okoztak, hogy a telkeket elkapkodják ne, hogy ma-holnap vagy egyáltalán, vagy csak, dappiar arany lesz belő kapható. Most négyzöldöntök 3 koronától, 10-20 kor. havi részletekkel, előrevezetékkel. Lihál Ferencz és a Hermann-féle ezüsttára üzemében, Budapest, IV., Eskü-ut 8. szám.

Irógépek.
Eredeti Remington írógépek az országban hármas kedvezményesen állók. A gépek minden módját beutaltak egyszerű megkeresésre. Kényelmes havi részletekkel is szállítjuk az eredeti Remington írógépek világhírű és most színtelk tanulmányi felkészítésre. Árjegyzéket kivanatára bérmentve és ingyen küldünk. Glogowski és Tarsa, Budapest, Andrássy-ut 12. sz.

Női gyászruhák 4 óra alatt készit. Szűcs- és kovács-utca, Váci-utca 25. Regi-városház tér sarkán. 3958

Posztó-áruház.
Az orsz. posztókv árúház. Bpest VII.2. Rottemüller-utca 43. sz. szűcs-utca mellett 10 koronától egy férfiúnyire elegendő egy maradek 3 méter finom fekete, sötétke, szürke vagy drapp színű angol divat cheriot szövet posztót vagy kamagart. Ajánlatos mindenkinek hogy férfira is szövet-bevásárlásnak lenni jó hírű céphez hozalmunk tartójan. 783

Szűpitő szerek.
Zilzer Johanna 40 éven át kitünő. min bizonyítottan arzenikus és szappan ára nagy levegy 240 kor., kis légegy 120 kor. a hozzáváltó szappan 1 drb. 60 öre. Kapható a készítőn: Zilzer Johanna, VI., Király-ut 70. l. 12. Minden győgytárban és drogériában.

Tüdő-melbetegek.
Tüdő melbajók (tüdőcsucshurutó verőpózt, első 6. második szakban tüdő vézst) mely igen súlyos esetekben is meggyógyítva eredményesen gyógyít eredeti gyógy. módszerrel szemmel a következők betegségeivel Dr. Harkányi Giziella orvosi rendelőjében Budapest, VII. Keresztút 82. Inhalatorium. Az eddig szer. eredménye. tüdősen bizonyított, hogy a gyógygód kiválóan bevált és cselekvő, mert számos e súlyos bajban szenvedő ember, aranylag rövid idő alatt enyhült és gyógyulttal talat.

Víz-, légszuszvezeték és csatornázás.
Pizsurnyi L. utód, Janisch János és fia Budapest, VII., Josika-utca 12. sz. Csatornázási vállalat, építők bádigos helye és horgany díszítmények gyára. Légszusz- és vízvezeték, központi fűtés, szellőtöltő készletek, szivattyúberendezés, aranyászok, vízidék, mindennemű gép-, magán- és nyilvános fűtő, hidegvíz-vezeték, melegvíz-vezeték, berendezések fűtőhelyi összeköttetésével vagy saját tüdőhővel. Ambergi légszuszvezeték gépek, világítási fűtési és műszaki czepek. Saját légszusz-vezeték minden házában. Telefon 20-83.

KÖZGAZDASÁG.
PENZÜGYI HIREK.
Alapítkeemelések. A szövetkezeli bank 500.000 koronás alapítokéjét 1 millió koronára emelt fel. Ez igybe október 14-én rendkívüli közgyűlést tart. — Az általános bank e hó 18-án tart ülést az alapítókének 1.500.000 koronáról 2 millió koronára való felemelése tárgyában. — A hó 16-án rendezendő helyi takarékpénztár e hó 16-án

tarandó ülésén határozi fog 1.500.000 koronás alapítókének felemelése ügyében. — A hajai kereskedelmi és iparbank e hó 30-án rendkívüli közgyűlést tart, melyen az igazgatóság javasolni fogja a részvénytőkének 450.000 koronára való felemelést.

* **A Hermes-Magyar Általános Váltótársaság Részvény-társaság** igazgatósága a mai napon Kornfeld Zsigmond fürdőházi tag e nélkülével megtartott ülésén az intézet 1905-6. üzleti évről mérleget, mely 309.657 korona tiszta nyereséggel zárul, megállapította és elhatározta, hogy az e hó 27-én megtartandó közgyűlésnek a tartalékalapnak 100.000 koronával való javadalmaszása mellett 9 százelet, vagyis részvényenként 18 korona osztalék kifizetését fogja indítványozni.

KERESKEDELEM.
** A paprikakereskedők mozgalma. A paprikakereskedők miatt az érdekel kereskedőket az illetékes hatóságok annyira zaklatják, hogy azok végre jónak látják mozzalmat indítani érdekében megolalmazása, melyzetük tisztázása s bizonyos kereskedési szabadságok és tilalmak pontos meghatározása céljából. Mert ismeretes dolog az, hogy a kereskedőket akkor is felősségre vonják, hogyha a paprikakereskedést nem 66, hanem a termelőket követelték el. A szegedi kereskedelmi és iparkamarában, am n értesülünk, az ottani paprikakereskedők bizalmas értekezleteit tartottak s megbeszéltek a temivalókat. Ez értekezletnek csak előzetes jellege volt s a kereskedők legközelebb újabb gyűlést tartának, amelyen már teljes nyilvánosság előtt fogják tárgyalni érdekelteiket és követeléseiket. A gyűlésre már kész elaborátumokat is fogtak betérjeselni.

** **Az ónkavas, csont- és rongykereskedők országos egyesülete megalakult.** Megkezdtek, hogy az ónkavas-, csont- és rongykereskedők elhatározták, hogy érdekeik megvédésére egyesületet alapítsanak. Ez egyesület — mint értesülünk — most megalakult és az alakuló ülésen elhatározták, hogy az országban levő kereskedőket szervezik és Budapestben központi irodát állítsanak fel. Kidolgozták ezenkívül az egyesület a'pászabályait is.

** **Fizetőképztelenségek.** Lakos Nándor budapesti acélteljesítő-üzemé czég (VII. Szvetész-utca 3.) 700.000 korona adóssággal fizetőképztelenséget jelentett. — A bécsi hitelközvetítő védegyelet jelentése szerint: Singer, Samuel kereskedő Perbe, Weisz Géza és testvére Budapest, V., Dorottya-utca 9; Klein Lipót kereskedő Dunapatai fizetőképztelenséget jelentettek. — Nagy István- székely bejegyzett eszaki cég ma — mint ianpuskák táviratából — fizetőképztelenséget jelentett. Ezek Zandra Bódog vaskereskedő, Gandra és Raith lakoskereskedő, Heiler Gyula gépkereskedő és »Silvonia« butorgyár Raith és Tarsa. Az összes passzívák értéke meghaladja az 1.200.000 forintot, amelyben érdekelve vannak az »eszaki« takarékpénztárak és bankok és egy pár budapesti penzintézet, továbbá több budapesti és bécsi kereskedő is.

IPARÜGYEK.
— Az üveg-kartel. Ismét egy kartel, amely ellenék bizonyítja azt, hogy maguk az iparosok mennyire képtelenek arra, hogy önálló és magyar iparpolitikát csináljanak. Ha az év ipartörvénye-térvé visszatekintünk, lehetetlen észre nem vennünk azt, hogy ez évben sokatlan sok kartelt kötöttek gyárosaink és minden esetben olyant, amely az osztrák iparral szemben való versenyképességüket csökkentette. Mert valahányzóra valamely osztrák termelési csoport bármely ürgy ártal fölemelte az arakat, rövid pár hétre rá követtek az osztrák példát a magyar gyárosok is. És — sajátságos — mindenkor lajzsaláposan olyan magas volt az aremelés, mint — Ausztriában és ugyancsak volt az indoklás is, t. i. a nyertermékek drágulása. Pedig az első pillanatra tiszta dolog az, hogy a nyers anyagok nagy többségére nézve nincs az onyeg termelési viszonya Ausztriának és hazánknak, tehát az arak sem lehetnek azonosak. Amint hogy nem is egyformák. De hát ürügynek ez is jó. Hogy a kartelek az arak szolgai utánzásával voltakppen saját versenyképességüket csökkentik, azzal, úgy látszik, keveset törődnék. Vagy talán nem is törődhetnek, mert iparpolitikáinkat — az osztrák főe mozgatja. Valóban megvalás lesz ránk nézve az önálló vanterület, mely lehetetlenné teszi majd ezeket a fölötte gyanus osztrák kartel-hőbortot.

A legújabb kartel a magyarországi üveggyá- rakat van hivatta hódolgotat. A kartel megoláló-sere impulzusát a csak nyersanyag gyárak legújabb előadása szándékának megolalmazása adott, mely 5-10 százelekos aremelést leplettet elölebe színt október 1-6, rézint 1907. január 1-6) kezdve. Az üveggyárosok azt mondták, hogy a tüdő-nyer-ág és a munkahérvé, valamint a nyers- anyag földönos drágulása rakényszerítette a magyar üveggyárat, hogy egyenlően armezállapítással produkciójuk további folytatását lehetővé tegyék. Az új kartel arszabályt léptet előbe, mely a közönséges. Irvott, eszszolt, preselt, festett és világított árakra, valamint szarvezetke terjed ki és mintegy 5-10 százelekos aremelést leplett elölebe az eddigi arakkal kepest. A színtos pa-laczokra a magyar kartel nem vonatkozik, mivel az egyetlen magyar vállalat, mely e czikkekre gyártja, már előzőleg csatlakozott az e czikkekre nézve fennálló osztrák kartelhez. A kartel nem irányul a kisebb gyárak ellen, sőt ellenkezőleg az ez-olozsa, hogy a tökélyes gyárosok téli almalenálása a nagykereskedők kezébe kivéte-sésk, mert éveken át megtörtént, hogy lehetetlen öcső szállítási kötelezettségek ellenében a nagy-kereskedők előlegeket adtak a kisebb gyárosok-nak, akiknek ez összegre üzemiük fenntartásához szükségük volt. E lehetetlen helyzetből most a kartel kiszabadítja a kisebb gyárakat.

A munkásbiztosítási törvény és a gyárparosok. A Magyar Gyárparosok Országos Szövetségének végrehajtó-bizottsága és választásmánya kedden, szeptember 18-án delutáni négy órakor tartandó együttes ülésen tárgyalja a munkások betegség és balesetre való biztosításáról szóló és a kereskedelemügyi miniszterium minapri sazkértelekkelén létgyártó törvényjavaslatot, amelynek egyes intézkedéseire nézve a szövetség vidéki fiókjai köréből több fontos javaslat érkezett be s legutóbb a temesvári és győri fiók mutatóit rá a javaslat egyes sárelmes részeire. Az ülésen a szövetség minden tagja résztvehet. A szövetség

Vizálás, 1906. szeptember 15.

Table with columns for 'Nemzetközi-Orfeum', 'Fővárosi Orfeum', and 'Nemzeti Színház'. Lists names and scores for various performances.

6 Parisienne alj. kor.

„Zur Schossenfabrik“ WEILER BECS, XVI., Neulerchenfelderstrasse Nr. 2. Magyar nyelvű dívatalkum gratis és franco.

CIRKUS BEKETOW. Ma vasárnap szeptember 16-án. 2 NAGY ÜNNEPI ELŐADÁS. SAUWATERICHARD...

Nemzetközi-Orfeum. Kerepesi-ut 63. Ma, vasárnap 1906. szeptember 16-án. Elsőrangú ujdonságok bemutatása...

FOLIES CAPRICE. RÉVAY-UTCA 18. RENDEZŐK: Rott Sándor és Steinhardt Geza. Az előadás kezdete 9 órakor.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK

Table listing various theaters and their programs. Columns include theater name, location, and performance details.

Tóth Elemér zongoraművész és énektanár ZENEISKOLÁJA

V. Arany János-utca 5. TANDJ: 16 kor. hetenként 3 óra. Egyéb díjak nincsenek. EGY ÓRÁBA CSAK 3 TANULÓ.

Nagy Bajor Sör-sarnokot. VII. Király-utca 47 szám alatt? Ahol először 4 tál étel 25 krajczárért kapható...

Fővárosi Orfeum. WALDMANN IMRE igazgató. Nagymező-utca 17. szám.

Riviera Buffet. Hájós-utca 5. sz. az Opera mellett. Női kiszolgálás. Separék. Kedélyes szórakoztatás. Polgári árak.

Uj! Olvasd! Uj! Vállalatunknál bárki: pénzkölcsön vagy bármily adósvétel...

Amerikai rendszerű Hygienikus Központi Légfűtés. Hoffmann Miklós magánmérnök. Budapest, VI., Teréz-körút 35.

Schmidt M. fényképezési műterem. Budapest, Királyi Pál-utca 14/EI. em 4. (Valászhelyen.)

HUNNIA. 6 fénykép 1 forint. 50. Bérletképek 10 perc alatt. Napirend, 1906. szeptember 16.

Harmonium. A jóbb házi zenéje. mert már most is a legelkelőbb körű szalonját megépítette...

„A zöld ördög“ nagy tréfas németjáték, előadja a MACAGNO-társulat. Francois Röthing hávez. FRANK HERN...

Erzsébet-körút 51. KÖRÜTI FURDO GOZMOSO. A gőzmozgó gyorsan és pontosan felméri...

Wertheimer-Mulató. VIII., Népszínház-utca 28 szám. Tiszta Kálmán-ter sajkán. Ma vasárnap szeptember 16-án...

TARJÁNA. angol posztóáruház. Budapest, V., József-ter 2. Valódi angol úrúrházszövet ujdonságok...

A világ legjobb zongorái. mint BÖSENDORFER, ERHARD, BECH-STEIN, GAVEAU (Fáris) legelőcsőben vásárolhatók.

Szilágyi-féle betéti társaság. BUDAPEST, Népszínház-utca 14/EI. em 4. (Valászhelyen.) Munkatársak díjaztatnak!

SOMOGYI MÓR. zongora-művész, államilag képesített okt. zenetanár igazgatása alatt álló ZENE CONSERVATORIUM zongora-hagyója...

MARASITZ F. bórond és bőraru készítő. BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 13. Különlégszék bevezető utasítások...

Ifj. Hölzel J. Ó császári és királyi Felsege magy. kir. udvar t. szállítója. Saját készítményű női, férfi és gyermekcipő raktára.

NE LÁRMAZZ!! A MORLEY PHONE. NEM GUMMI! NEM FÉNY! Apró láthatatlan fül telefonos ajál nappal...

Dr. RENNERT vizgyógyintézet. bejáróbetegek részére. Budapest, VII. ker. Valero-utca 4. szám. TELEFON 555.

FRANCAIS KÁVÉHÁZ. VI., Andrássy-ut 32. sz. alatt. Váci Kiss Lajos hírneves cigány primás hangversenyz.

Abbazia RUDOVICS-szálló. Abbazia legzebb pontján, kiltással a tengerre. A magyarok kedvenc gyülekező-helye.

Somatose étvágyjavító, idegerősítő, táplálószer. Folyékony. A táplálószer.

Színházak műsora. Table listing theater programs for the following week. Columns include theater name, location, and performance details.

Időjárás.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1906 szeptember 15-én reggel 7 órakor. Hazánkban az idő hűvös jellegű. Eső az erdélyi részek kivételével...

Table with columns for 'Állomás', 'Hőmérséklet', 'Csapadék', etc. Lists weather data for various locations.

Honvéd-életem.

(Czakus Ferenccel emlékirataim.)

HENTALLER LAJOS. II. Nagyváradon.

Felgyógyulásom után még egy hétig maradtunk Bősoronyban. A háziaknak sohasem hálálatom meg jószágukat odaadó ápolásukért. Tyuklevéllel tartottak. Mikor pedig szekereim tovább indultam, mindenfajta elemzősával látták el és egy krajcár fizetést sem fogadtak el. Ötlet háló porukban s még maradékaikat is eldőttem.

Amint fildesemem köztudottuk, ránk ordított: „Fel is ut, leis! Menjenek, ahonnan jöttek!” Még a ház ereze alatt sem tűr meg bennünket, hanem ott van az istálló. Ha tetszik, menjünk oda s legyünk ott, amíg meg nem unjuk magunkat. Levegőt szívhatunk, viz van a kútnál, de biz ő egyebet nem ad, sőt nem is akar rótnak tudni.

Az Egyetértés társzaja.

Washington.

Az Egyetértés eredeti társzaja.

Jóformán azt sem tudta a publikum, hogy készült és felállították a legnagyobb amerikai polgár szobrát Budapesten. Elvértve, eldugva jelent meg egy-egy hír arról, hogy lefejlik leplezni Washington emléket, már itt az ünnepség napja. Füstölten, kevés érdeklődéssel nézi az ország is, a főváros is a bizonyos figyelmet keltették eddig is azok a pikantériák, melyek a szobor hátteréből vigyorognak elő, mint maga a tény, hogy Budapest a polgári erények, a határt nem ismerő hazaszeretet és a tantörítálatlan kötelességadás inkarnációja ezre öntve, közvetlen hatással buzdítja és termékenyíti meg a fogékony lelkeket.

kacajjal felénk ugrottak s a sok nép, az örrel együtt lesodort minket a hidról. Nekem a parancshoz biven lövetni kellett volna reájuk s szuronyt szegveze feltartoztatni. A dolog hozsantolt s bár megtudtam, hogy tölténygári munkások, mégis felakartam a dolgot jelenteni. Beliczay hadnagy azonban keményen leszólt, de meg nem bűntettek.

Másnap reggel értesültünk, hogy hős honvéd bajtársaink bevették Budavárát. Örömmel még az a délutáni hír sem rontotta el, hogy: „Jön a muszka!” Alkonyat felé megismékedtem a halálfejes légző egyik főhadnaggyal. Magastermetű, igen jószívű ember volt. Sajnálom, hogy nevét elfelejttem. Az ő szállításán sokan gyűltek össze. Itt beszéltek el az előtte való héten történt abrudbányai katasztrófát s a szerencsétlen esata lefolyását. Biz az elszomorító, szívesrehozó volt. Szentanunk az esetet így beszéltek el:

A katasztrófát két egymást keresztező rendelet nagyban előmozdította. Drágos János képviselő, aki 1848-ig a legvadabb oláh vidék szolgabírája volt, nagyon jól ismerte az oláhokat, akik igen ragaszkodtak hozzá. Ő, mint képviselő, kijelentette, hogy képes lesz őket lecsendesíteni s a kegyetlenségek nem fognak tovább terjedni. Az országgyűlés megbízta Drágot, kövessen el mindent a rend helyreállítására. El is ment néhányan magával és ez sikerült is neki. Janku Ábrahám azt köztette ki, hogy ő 10,000 fegyveres oláhok lesz a parancsnoka s a többi oláhok szintén a magyarral együtt fog küzdeni a szabadság elnyomói ellen.

Már örömmel ülték. A magyarok ölekeztek és csókolóztak az oláhokkal, amidőn észrevették, hogy magyar sereg közeledik. A szellő megléibbenítette a nemzeti színt zászlókat.

Nem csoda, ha egyszerre száz és száz kérdést intéztek a magyar kűldöttekhez: Mi ez? Miért jön a hadsereg? Imitt-amott: Árulást! kiáltottak.

Drágos a kedélyeket azzal akarta megnyugtítani s lecsillapítani, hogy elbe me egy magyar seregnek s ráveszi annak vezérét a visszavonulásra. Eő is vette minden ekesszólását, de a sereg vezére, Hatvani őrnagy nem engedett. Hatvani is a kapott parancsra hivatkozott, hogy: „nyomuljon előre arra a vidékre, hol a lázadás dühöng s táborozzon ott. Ha ezt látják az oláhok, nem lesz kedvük rakoncátlanokdni. Ha garázdálkodnak, fekezzék meg őket.” Ez volt a parancs.

Hatvani tehát Drágosnak ezt felelte: Ő Abrudbányán egyenesen az oláh sereg mellett fog táborozni s ha garázdálkodni nem fognak, úgy bekeben tanácsolhat egymás mellett. Ha pedig rosszban tőrök a fejüket, ezt megadályozza.

Ugy is tett! Seregével oly közel ment az oláh sereghez, hogy csak egy keskeny víz választotta el őket egymástól. A vizen át egy gyalog padló vezetett, s a parton egy kis kőszalma állott. Ide elfelátogattak úgy a magyar, mint oláh sereg katonái. Így találkozás alkalmával egy magyar és egy oláh katona összeveszték. Utóbbi agyon-szurta a magyart. Mas alkalommal a honvéd vágta agyon az oláh katonát. Erre az oláhok felüldöttek. Drágos János képviselőt társával együtt felkötözték, a magyar sereget pedig megtámadták.

Heves küzdelem fejlődött ki. A magyar seregben minden feyzernem képviselő volt s a tuloyomó oláh erő előtt lépésben hátrált. Az odaváló nép kétségbeesetten kérte Hatvanit, ne hagyja őket áldozatul az oláhok dühenek. Hatvani hátronszer is megállította seregét. De csak kis időre. Aztán hátrált! Amikor egy szoros völgybe jutottak, az oláhok a hegy ormáiról nagy köveket zudítottak rájuk.

zászóló lódog, van más nemzet, mint az amerikai. Az amerikai magyarság nem létezik az ő szemében, minden polgár egyforma jogu és egyforma kötelességű. Ez a magyarszaja annak, hogy a holnapi leplezésen az Egyesült-Államok hivatalosan képviselve nem lesznek.

Es nekünk ebbe a felfogásba bele kell törődnünk. Ha Amerika politikai okokból az amerikai magyarok budapesti ünnepén részt nem vesz is, nekünk itt nem szabad politikát csinálnunk. Abban a történeti keretben, amelyből ennek a nagy embernek az alakja kiemelkedik, amely a közös vonás már nemzetünk nulljával, azok a kérdések, melyek az ő szereplését szükségseríve tették, bennünk is életek, de ének most is és az a lankadatlan, esudás és szíves akarat, mely a küzdelemin sikerét kívívták, hansson reánk is dejes erővel. Washington életpályája iskola, melybe politikusainknak járnók kell, szobra a figyelmeztetés, hogy minden vesztett óra önállóságunk és függetlenségünk kikűzdéséért a saját bűnünk. Az amerikai magyarságot már csak azért is hálás köszönet illeti meg, hogy ezt a folytonos megmentőt ide állították a szemünk elé. És a holnapi ünnepségen találkoznók kellene mindazoknak, a kik a haza szeretetében közősek.

Erre általános zavar állt be. A magyar sereg szétfutott. A lovasság éinyargalt s menekült. A gyalogságból csak egy töredék szabadult meg. A többiekét mind felkötözték tüzeirenkkel együtt. Az összes ágyúkat és szekereket az oláhok zsákmányolták. A borsalmakat, amik azután következtek, elkecsereketlen hallgattuk végig. *)

Ugyanott beszéltek, hogy egy közhírszer Mészáros hadügyminiszternek jelentette, hogy ő mentette meg Hatvani őrnagy életét szerencsétlen esatában, mire azt a választ nyerte: Ezért 25 toltot érdemel.

A történetről, teljes tárgyilagossággal a következőket fejezte fel a szomorú ügyről: Drágos János, a magyar kormány biztosa 1849 május 4-én tárgyalta a béke iránt első ízben Abrudbányán Janku és Butanu oláh tribunokkal. Főkövetése az volt, hogy az oláhok 2 hét alatt tegyék le a fegyvert s esküdjenek fel Magyarország függetlenségére. Ekkor mindenki közöcsenátot nyer Siaguna püspök kivételével. A főnökök, akik Aexntre Szevercutot feleik, nem tartották jogosultnak magukat a béke egyezmények elfogadására. Ellenben beleegyeztek, hogy másnap tartásnak négyülést Kerpényesen s ott Drágos szólna a néphez. A népgyűlés kevés részvétellel fojrt le.

Hatvani őrnagy, kinek tényleg volt előnyomulási engedélye, május 6-án feyzere erővel szállta meg Abrudbányát. Butanu és Dobra tribunokat elfogatta s a városban lévő oláhokat lefegyverezte. Janku, kivel Drágos fegyverszerényre lépett, elmenekült. Drágos tiltakozott Hatvani előnyomulása ellen. De haszatlan. Erre az oláhok május 8-án Verespatakat fejgyújtották. Az őrséget feleik. Május 9-én delben pedig Janku és Balute tribunok Hatvanit — kinek 1400 embere s 3 ágyúja volt — támadták meg Abrudbánya előtt s a városba nyomták. A harez késő éjjel tártott. Klein, a német légző kiváló parancsnoka ejjel 3 órakor vonult ki a városból. A nép Dobra tribun felkötözte, az oláhok Drágot darabokra vágózták s Hatvani seregét teljesen megsemmisítették.

TANÜGY.

Magyar iskoláknak.

Irtá: Dr. Bokor József.

Dr. Szűcs Elek iskolásközi elnöke a következő feliratot intézte az I. kerületi, tabáni elemi iskolákba beiratkozott tanulóknak szűlőikhez:

Az iskolaév küszöbén, amikor a tanszerek beszerzéseek itt az ideje, nem mulasztatom el, hogy a t-ez. szűlők szíves figyelmét föl ne hívjam arra, hogy hazai gyáraink e téren imar az összes szükségleteket elkészítik. Tartozunk iparos polgártársainknak és a hazai munkásszálalnak azzal, hogy a mai nehé megdithetési viszonyok mellett ne apasszunk keresetünk s ne küzdjünk pénzünket külfödre. Így tehát nemcsak a hazaság, de valamennyiünk jól föllégett gazdasági érdeke is parancsolja, hogy csak magyar gyártmányt kerpünk és vásároljunk. Budapest, 1906. augusztus hóban.

Több százezer koronára rug az az összeg, melyet az elemi iskolás gyerekek évenként irkárót, tollt, tintát, plajbászért, az iskolák pedig a külföldi felszerelésekért: terkepekért, föllégbökökért, falitablákért, állat-, növény- és ásványtani

A borsalmak részletezését elhagyom. Mai viszonyok közt a muvt töredéssel fölélességünk elismertani, s ha történetek hátk, tövédesek egyik és másik részöl, föllégbök azok el es egészünk a közö haza és függe lenség szeretetében. Oláh testvéreink igen jól tudják, hogy nekik, — kis Becsért harcoltak, — 49 után közös sorsuk volt, velünk kik ellen harcoltak.

A batározott ellenállást. A gyarmatok megbízottjai összeültek és a két törvényt érvénytelennek nyilvánították. Következett Boston kikötőjében az indiausoknak öltözött bostoni polgárk tömadása egyik angol hajóra, melynek tea-rakományát a tengerbe dobták. Az angol feyzert ezt a zendülest elfojtotta. Washington azonban, aki már a francziákkal vívott háboruban feltűnt és 1795-ben a virginiai nemzetőség főparancsnoka lett, elérkezettnek látta az időt a döntésre. Az ő szakadatlan agitációjára 1774-ben összegyűlt a gyarmatosok kongresszusa Filadelfiában s a szabadságra, méltányosságra és igazságra hivatkozva feliratot intézett III. György angol királyhoz, melyben kijelentette, hogy míg a serelemek orvosolva nincsenek, Angliával a gyarmatok kereskedést nem folytatnak. A feliratot az ar l király még csak feleletre nem méltatta, a kormány pedig a parlament után a gyarmatok fellépését nyílt lázadásnak minősítette.

Innen már gyorsan perdül az Eszakamerikai Egyesült Államok megszületésének története, mely összetapad Washington szereplésével. Az angolok csapatokat küldtek a gyarmatok ellen és 1775. április 12-én megvölt az első összeütközés, melyben a gyarmatok győztek. Májusban összeült Filadelfiában a második kongresszus, mely elhatározta, hogy hadsereget állít és Washington bíztá meg a fővezérséggel. Eleinte a szabadságharcz feyzert nem kísérté győzelem, úgy hogy több szerencsétlen ütközést után Washingtonnak seregével vissza kellett vonulnia az északi hegyek közé, ahol az enység, a hideg, a ragályos betegségek megtizedeltek a csapatokat s a vezér kétszer emberrel magára maradt. De nem vesztette el a bizalmát és a lelkesedését és 1776. július 4-én éppen az ő igaztására tettem meg a filadelfiai kongresszus a függetlenségi nyilatkozatot. A princetoni fényes győzelem után Washington teljes hatalommal ruházták fel, 88 zászlóalj szervezését rábáták s korlátlan összegű pénzt bocsátottak a rendelkezésére. A hosszu és változó sikerü

preparatumokért stb. kiadnak. Mindezeket a tárgyakat úgy az intézetek, mint a tanulók ott veszik, ahol legelősebben kapják. Hatósági részöl megszoritás tudunkkal annyiban történt, hogy a tanítók nem utalhatják tanítványaikat sem egyik, sem másik kereskedőhöz. Ezzel a tilalommal a város a kereskedőket védte, igen helyesen úgy okoskodván, hogy egyformán adófizető polgárai a fővárosnak, mindegyiknek egyenlő joga van ahhoz a haszonhoz, mely az iskolázerek eladásából származik. Meg kellett e szerint szüntetni azt a régebben divatozott szokást, mely a tanítók jölettségére bizta, hogy melyik kereskedőhöz küldjék növendékeiket. Sokan azt is feltételezték, hogy a kereskedők egytással versenyeztek az iskolázgatók és tanítók meggyerésében s nem tisztességes után vágták egymás elé a „sűrű garas” fogalmát.

Ez a kereskedőket és tanítókot egyaránt felszélvező eljárás, melyet némelyek visszafelesnek is neveztek, a hatóság föntemittelt beavatkozásával megszünt. Ettől fogva azt letelett volna reményleni, hogy a kereskedők, ezöl közt különösen azok a kiskereskedők, akik rendszerint az iskolák tövében, de mindenesetre közel az intézetekhez telepedtek meg, ariuk jóságával és áruik mecsélettségével nyerk meg apró vevőiket. Eppen nem tudom, hogy törekedtek erre. Üzleti szellemük azonban nemcsak ariuk eladásában, hanem beszerzésében is megnyilatkozott. A kereskedés jelszavát: óleson vásárolni és drágán eladni, akkép igyekeztek megvasóítani, hogy azoknál a gyáraknál, illetőleg utazóknál vásárolták a portékát, akik nagyobb hasznót biztosítottak nekik. Legelősebben pedig az osztrák gyárak utazói szállították az iskolai szereket. Mi természetesebb, mint az, hogy a hadipárti kis papirkereskedések, trafikál összekötött rokonüzeket megteleték osztrák áruval s a magyar iskolák, különbség nélkül, ezeket az óleso, tetszetős de hitvány árukat használták, melyekkel az unjonn kéletkezett magyar telepek gyártmányai versenyezni nem tudtak.

Kereskedőinknek ezt az élelmességét elsősorban a sorompó felállítása terelhetné más irányba, jelentékeny hasznával államunknak, valamint a polgároknak. A sorompó felállítás azonban alig érjük meg egy évtized előtt. Mas módokról kellett tehát gondoskodni, hogy a magyar polgárok pénze itthon maradjon s meg oy szük esatormakon bár, minok az iskolák felszerelési tárgyai, Ausztriába ne vándoroljon, abba az Ausztriába, mely minden fölrel, melyet fölünk kap, erősebb lesz iparunk fejlesztése iránt tanusított ellentállásában.

Ez a mód csakaz lehet, ha legalább olyan jó és óleso árut tudunk iskoláink és tanulóink kezébe adni, amilyent adnak az osztrákok s kiskereskedőkön épen úgy megkapják polgári hasznukat, mint megkapják az osztrák kereskedelmi utazóktól, illetőleg gyáraktól. Ezt pedig csak úgy lehet elérni, ha tömeges vásárlást biztosítunk kereskedőink magyar áruktól, mely esetben a kereskedő megszűnetheti osztrák összekötéseit, miután a megfelelő szűlőket a magyar gyárakról, illetőleg utazóktól megkappa. Ezen a módon megerősödik a magyar gyár, nyer az áruk kűvelítésével megpírótt utazó és kereskedő, nyernek a tanítók és szűlők s végső fokon erőteljes nyereségre lesz az iskolának.

És a nyereséget ócsizta a székesfőváros I. kerületi tabáni iskolásközi elnöke fent bemutatott felhívásával. Ahányan vagyunk, mindannyian elismeréssel vagyunk megpírótt s messze kiható tette iránt. Csendes elismeréssel gondolok s egyuttal olyanra, mely az iskolásközi tagokat kitanítja, hogy hogyan ismerjék fel, látogataik alkalomával, az osztrák gyártmányokat s nevezékek meg az őket helyettesítő ma

gyar ipari forrásokot. De azonkívül arra is gondolok, hogy ahány iskolázék van a fővárosban, mind tegye meg azt a lépést, amit az első kerületi iskolázék megtett, illetőleg elnöke kezdeményezésére megtenni szándékozik. Mert az akciónak csak a tömeges vásárlás mellett remélhető sikere.

Emlékszünk rá, hogy a tavaszon összeült már a városházán egy értekezlet, mely ép ezt a célt tűzte maga elé, melyről a fentebbiekben szóltunk. Arról is van tudomásunk, hogy a főváros egész területére s valamennyi iskolájára tervezett akciózt igen melegen fogadták. Van tudomásunk a kinevezett szűkebb bizottság első üléséről, melyen az agendákat részletesen megállapították, azzal a szándékkal, hogy az új iskolai évtel tényleg megkezdje az osztrák áruk kűszorítására s a magyar gyártmányok uralma biztosítására irányuló akciózt. A szűkebb bizottságot igen jövevű kereskedők, iparosok és honorációrok alkották. A lelkesültség a kűzött célokért megvölt. Szeptember eljött, a bizottság működésének azonban semmi nyoma. A hetedik kerületi egyik iskolásközi elnöke, ki egyuttal a fenti szűkebb bizottságnak is elnöke volt, meg tudná mondani az elhallgatás okát.

Az az iskolásközi-küállítás pedig, melyet a magyarországi tanítók országos bizottsága meggyűlése alkalmából a Tanító Házban, az országos tanszermuzeummal kapcsolatban mutattak be, igen fényesen dokumentálta, hogy az iskolázerek minden ágában külljük a versenyt nemcsak Ausztriával, hanem a nála fejlettebb német iparral is. Ne várjunk mindent a kormánytól. Mozduljon meg maga a társadalom, ez a valóban tehetőséges, de aluszékony kamassz s fogjon a munkához. Neki minden szabad, amit a külföldi hatóságok — fájdalom — nem mondhatnak el mindig magukról.

A fővárosi tanítók nyugdíjszabályzata.

Olvassuk, hogy az új tanügyi tanácsost: Rényi Rezsőt Bácsy polgármester egy-öre fímentette az ügyosztály vezetésétől és utasította, hogy a fővárosi tanítók nyugdíjszabályzatát dolgozza ki és sürögősen terjessze fel hűozzá, az a tisztviselők már készen lévő új nyugdíjszabályzatával egyszerre legyen tárgyalható.

Kétségtelen, hogy Bácsy István és az új tanügyi tanácsos, ha ezt a mai igazán kelevény-számba meő kérdést helyesen, méltányosan és humanusan oldják meg: a fővárosi tanácsosg osztatlan hálijára számíthatnak. Tekintve Bácsyknak eddigi, mondhatni fényes mulját, a tanügyi osztály élen kifejtett sikeres és eszmékben gazdag tevékenységét, a tanítók iránt táplált jöndületét: erős is a reményünk, hogy benne nem is fogunk csalatkozni. Az új tanácsosról pedig, aki ezt az elaborátumot készíti és mintegy ezzel veszi kezébe a fővárosi tanügyi kormányzó pálcáját, szintén hisszük, hogy a legicbb akaratall és méltányosságszervi viselkedéssel alak ez a megbízást. Mert bizony a mostani nyugdíjszabályzat részben hiányos is, részben méltánytalan. Ezek közül a momentumok közül amegy hevenyében csak kettőről leszünk említeszt.

Az egyik az, hogy a fővárosi tanítók nyugdíjszabályzat illetéki fokozatában nem egyezik az állami nyugdíjörvényével. Ha más nem, már ez magában szükségesse tette volna már régebben is, hogy ez a kérdés dűlőre vitessék és az idevonatkozó állami törvényeket összhangba hozassák. Hogy ezt az állításunkat példával is világosítsuk, az állami és fővárosi nyugdíjszabályzatnak, illetőleg törvénynek a rövidség kedvéért csak két egyedejei fokozatára vagyunk bátrak utalni. Az eső fokozat a tíz esztendő szolgálati idő. Az állam ennyi szolgálati idő után 40 szá-

gyen folyton a legelső polgár alakja minden amerikai szeme előtt. Reméljük, hogy a magyar közönség is megérti annak a szobornak a jelentőségét és azzal a megindulással áldoz holnap az emlékének, a mely megillet olyan féltut, akikhez hasonló után sóvárgó vágygyal álmodik a mi szűlőink is!

Divatlevel.

Az Egyetértés eredeti társzaja.

Friss erővel, napsütöten és jó kedvvel tértek meg a nyaralók városi otthonukba. Amerre nézünk a fővárosban, alig van már ablak a magán- és hérpalotákban, melynek lecsukott redőnye azt hirdette, hogy gazdaja még künn tanyázik a hirtelen összeeső változott természetben. Mindenféle vidáman üdvözlik egymást a rég nem látott jöbrátok és egy időre bőséges anyagát adják a társalgásnak a nyár élményei.

Az asszonyokra új gondot mér a komolyan beállt őszi idény. Amint vége van a nagy takarításnak és minden kényelemmel esabit kedélyes otthonunk, az őszi és téli ruhát megvizsgálására kerül a sor. Bár mily gyonosan mosolyogjanak is a hozzá nem értők, ez a gond — a vele járó kiadásal együtt — a modern kor illymra adója. A divat veti ki a nőkre és ezek közül meg kell adniok mindazoknak, akik a társasághoz tartoznak. Elmúltak ama boldog idők, mikor nagyanynak egy életre való ruhátárt vittek magukkal — möringnak — a házasságba. Akkor nem lepedett hétmértődes eszmákkal Divat Ö Felsége, csak amegy esöndesen bundukolt. Akkor évtizedekig mindig a tulajdon módra szabták az alk, meg derekát, mig most a három hónap előtt készültet is alig viselhetjük.

Nem egyses tetszvágyában kell e rohamos változást keresnünk, de abban az órási forgalomban, melyre a modern divat mindig fokozottabb mértékben törekszenek. A mai emberek valósággal hozzáértők ehhez

A megrendők felhívják, hogy a 8 koronát azonnal küldjék be Marco György címére: (Wien: Schachzeitung, Wien, VIII., Aserstrasse 51.)

Ha a vállalat nem volna 250 aliról, az esetben csak 120-150 jatszma adatik ki kisebb könyvekben, melynek ára 4 korona lenne. A 8 koronát beküldők azonban visszakapják az összeg felet.

Sakk-üzenetek.

A levelezői versenyünk résztvevőinek figyelmébe. Rovatvezetőnk hosszabb ideig távol lévén, némi késéssel csak most intézkedhetünk az időközben bekérzett levelekre.

B. N. Wien arról értesít, hogy Fischhof Gyula (Esekeújvár) hirtelen közbejött adataiok miatt kénytelen a versenyből kilépni. (Fischhof nekünk még ez ideig nem jelentette be kilépését.) Hogy a csoportot egyelőre maradjanak, a kilépő helyére beszüntjük a már régebben jelentkez Danducz Zoltán orvostanhallgatót, (címre: Illyefalva, Háromszék-megyéje) a B) csoport ellen 12-12-ig és pedig világos kimenetelű. Gáda, Cseh, Bud ár és B. N. ellen. Az összes ellenfelek megkezdhetik a játékot.

Továbbá az összes versenyzőnk tudomására adjuk, hogy Gábor Károly és Boros Béa (Budapest) szintén kilépnek a versenyből.

A kilépőknek a játszmá megsemmisítetnek és csak az esetben iratnak a kilépésük javára, ha legalább is már 30 lépés megtörtént.

Időközben helyetlek Kádár Ferenccs és Schuppa Géza (Alsó-Kubin), kiknek a csoportokba való beosztása az augusztus 12-iki rovatunkban megjelent.

Ugár meg jelenkeztek Apt Odón (Székeshelyvár) és Gáspár Jenő (Nyirapozony), kiknek jelentkezését szintén elfogadjuk, ha kapunk azonnali értesítést, hogy fontartják-e nevezésüket. Ez esetben a szeptember 16. számunkban közölni fogjuk az illetők beosztását.

Ugy a feltetelek, mint az összes versenyzők címre megjelentek a július 22. számban, a feltetelek iránt kérdő-küldők tehát sziveskedjenek azt a lapszámot egyenesen az Egyetértés kiadó-hivatalától postá útján beszerezni.

G. Jenő Nyirapozony. A fentiek önként is szólnak. Nevezését elfogadjuk; kérjük a két koronát beküldésük. A beosztást közölni fogjuk.

A. Odón Székeshelyvár. Jelentkezését elfogadjuk és kérjük a két koronát. A beosztást tudatjuk adtuk.

D. Zoltán Illyefalva. Fentiek szerint, ha tudja az összes cimeket, a versenyt azonnal megkezdheti.

Kádár F. és Schuppa G. urakat (Alsó-Kubin) kérjük, sziveskedjenek bennünket értesíteni, hogy a versenyt megkezdték-e. Ez esetben kérjük a két-két koronát beküldésük.

V. Zoltán Fogarasz. Bélyeg ellenében a kiadóhivatal elküldi önnek a július 22-iki számot. Megkezdte már a versenyt?

B. Károly Fozsony. Válaszoltunk kérdésére levelében.

E. Gy. Székeshelyvár. Köszönettel megkapjuk. Megvannak a népok is?

D. Barna Debreczen. Kérjük az ígért játszmák beküldésük.

SPORT.

Az atletikai és tornaszövetség vizsgálata.

Irta: Réthy Pál.

A szövetségek képezik az egyes testgyakorlati ágak vagy sportok legfelsőbb fórumait, melyek határozatait más testület már meg nem változtathatja.

Hatáskörük csakis azon sportágakra terjedhet ki, amelyek fejlesztésére alkalmak.

A rólensportágakra csakis akkor folyhatnak irányítóg, ha ezeknek külön szövetségük nincsenek. Nekünk edző-szerint hat szövetségünk van: atletika, evezős, football, kerékpáros, torna és vadászövetség.

Korcsolyázók a nemzetközi szövetség tagjai az uszó, lawn-tennis és vívó klubok az atletikai szövetség kebelében működnek.

Legregyebb a tornászok szövetsége, mely hosszú ideig az évault német rendszernek volt híve és csak néhány év óta hódolt meg a modern szeljennek. A hivatalos körök és nagy szubvencziók által támogatott szövetség működéséről csak ritkán hallunk.

A kerékpáros szövetségnek sokat ártott a professzionizmus és jelenleg fősúlyt ad turisták kerékpározására kell, hogy helyezze.

Legújabb a football szövetség, mely még annyira fiatal, hogy bajnokságait is a zöld asztal mellett intézi el, nem pedig a matcheken.

Vezetői között kevés az igazi sportszmann, nagyobbára egyoldalú klubemberek.

Legtevékenyebb az alig egy évtizedes multu magyar atletikai szövetség, melynek tekintélyét legjobban az bizonyítja, hogy a kebelébe tartozó egyesületek működésük minden fázisában a szövetség elvei szerint járnak el és hogy vívóink és uszók is hozzájárultak.

Az athléta szövetséget nagy tevékenységében a tornászokat pedig nyári pihenőjükben két egyesület állás-foglalása zavarta meg.

A budai és pozsonyi tornaegyesületek ugyanis nem teresztették be atletikai vadalk feltételeit jóvalagyas végett az erre egyedül illetékes fórumhoz, az atletikai szövetséghez.

A MASz versenyszabályait beható tanulmányok, alapos szakoszlályi és tanácselőjárás-tesztok alapján készítette, melyeknek tervezetével a szakjait is foglalkozott.

Az új szabályok júniusban léptek életbe s az óta 25-30 atletikai versenyt rendeztek a MASz jóváhagyásával, közöttük olyan egyletek is, melyek a tornaszövetség kebelébe tartoznak, mint a hőmérvadásárhegyi, eperjesi, III. ker. tornaegyesületek és a budapesti tornaclub.

A két fentebbelt tornaegyesület azonban ezen helyes elvi állásponttal szembeelvezkedett, mire a MASz a kebelébe tartozó 36 egyesület verseny-

zót tiltotta a pozsonyi és budai versenyekről. Erre a tornaszövetség a két egyesület elárását helyeselve tiltakozott a MASz szabályai ellen, hangzotatván a versenyszabályok köcsönös elismerését, továbbá azt, hogy nem engedheti meg, hogy a kebelébe tartozó egyesületek bármennyi testgyakorlász; versenyneik és ünnepeleiknél feltételeibe más szövetség is avatkozozzék.

A szövetségeket éppen azon elvek alapján alakítják, amelyek alkalmazása ellen a tornaszövetség tiltakozik. Egyöntűen és szakértelműen készítet szabályok legyenek irányadók minden sportász versenynein.

Vajjon nem tiltakoznék-e a tornaszövetség, ha valamelyik MASz-beli klub országos tornánmenyelt rendezvén, a saját szabályait használná vagy pedig a maga szövetségétől kérs tornászati versenyszabályokat. Hat a szövetségi tornánmenyelt matchein vajjon miért irányadók a football-szövetség szabályai, ha atletikai versenyneiknél a MASz nem számít.

Az az egyetlen helyes elv, hogy a különféle testgyakorlati ágak versenyneit és ünnepeit az ezek fejlesztésére alakult szövetségek szabályai szerint rendezzék: a tornánmenyeltet tehát a tornaszövetség, a viadalokat az atletikai szövetség a matcheket pedig a football szövetség szabályai szerint.

Az atletikai szövetség fenhatósága a'att idén már vagy 40-50 atletikai uszó-és vívó-versenyt, továbbá vízi póó matchet rendeztek. Nagyon különös lenne tehát, ha néhány egylet atletikai viadalait a tornaszövetségnek különben is nagyon hiányos atletikai, vagy mint köc nevezik, "népies versenyek szabályai" szerint rendeznék. Komoly és igazi sportfőrték vezése a'att álló egyesületek az atletikának ilyen furesa, mondhatni kicsinyítő elnevezése után vajjon hogy fordulhatnak a tornaszövetségnek ezekre vonatkozó szabályaihoz. Egy évtizede áll még csak fenn az atletikai szövetség, még pedig önéregyéből, szubvenczió mentesen.

Elképességéről és komoly munkálkodásáról az egész éven át hétről-hétre bizonyították ad, mert hiszen az a 36 klub, mely kebelében foglal helyet, egy-kettő kivételével, nyilvános tevékenységet fejt ki és hatalmas lépésekké viszi előre a szabadteri sportok minden vállját.

Az ilyen szövetséget működésében, ha az helyes irányban halad és más dolgába nem avatkozik nem támadni, hanem támogatni kell. Peldáját követve a többi szövetség is fejtsen ki a maga szakmájában hasonló működést. Legnagyobb szükségére pedig erre talán éppen a tornaszövetségnek van.

Öntsön lelket haladó egyesületeibe. Állítsa talpra brassói, deési, fumei, győr, kolozsvári, lugosi, mohács, nagykanizsai, pápai, resinai, salgotarjai, sárospataki, szegedi, temesvári, verseci és zólyomi szövetségi egyleteit, melyek magukról gletjét már évek óta nem adnak.

Ne avatkozzék más sportágak hatáskörébe, hanem fejtszse azt a testgyakorlati ágat, mely biz nem a legfényesebben áll.

A magyar tornászait lelkes apostolai maholnap teljesen visszavonulnak, a nyomukba, sajos, méltó ritódk nem igen lépnek. A mostani háborúskodást nem szabad elmérgesíteni, mert hiszen végeredményében csak az atletika és torna ügyének lesz ártalmára. Ha az atletaszövetség nem értesítette a tornászokat új szabályairól, melynek egyes pontjai az eddigi gyakorlatlalt szemben lényeges változtatást jelentenek, akkor ezt helytelenítenünk kell, de korrigálni meg mindig lehet.

Azokat a kétségtelenül helyes elveket, melyek az új szabályok elkészítésénél vezették az atletikát, alaposan kifejtve és megvígítva erre keltsene kérni a tornaszövetséget, hogy ugy, mint annakidején a MASz, a labdarúgósövetség megalakulásakor a maga football szabályait érvénytelennek nyilvánította, a tornaszövetség is szüntesse meg népiesnek nevezett atletikai szabályait, kimondván egyttal azt is, hogy más testgyakorlati ágak versenyneinél az erre illetékes szövetségek szabályai irányadók. Ha ezt a tornaszövetség akceptálja és kell is magadé tennie, ha nem kicsinyeskedés, hanem magasabb sport-szellem vezérli, akkor a MASz megszűnteti bajnokját. Mag lesz az örökbéke, melynek áldását akkor élvezzük, ha a szövetségek egymás mellett, egymást támogatva viszik a tökéletesség felé a magyar testgyakorlász ügyét

A bécsi versenyek.

Nyolczadik nap.

Kohlmarkt-díj.

Az utolsóelőtti napon nevezetesebb sport-esemény nem volt programmon s a mezonyok a futamok jó részében meglehetősen mérsékeltnek voltak.

A Kohlmarkt-díjban a jobb lovak közül csak Trocadéro vett részt, amely, bár küzdőlelem után, de levette Taralt és három társát.

A Kétévesek versenyének hármas mezőnyében nagy meglepetést okozott a reás favorit, Bisamberg leveretése.

A többi versenyeket illetőleg az eredményre utalunk.

A versenyek részletes eredménye a következő:

I. Nyeretlen kétévesek versenye. Díj 2000 korona. Tav. 1100 méter. 1. Baró Herzog M. pm Táltos (Huxtable). 2. Szemere M. pm Lángoló (Fetting A.). 3. Gróf Henckel A. sm Come in time (Birkeruth). Futottak még: Marie Louise (Lewis), Nevers (Taral). Küzdelem után fejoszsal nyerve, rövid fejoszsal harmadik. Tot.: 10 : 21. 20 : 29. 65.

II. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Tav. 1200 méter. 1. Maulner V. bé sher Ismerős (Birkeruth). 2. Meichi T. id pher Ormód (Soulhay). 3. Zombory R. id stpher Royal Flush (Kemény). Futottak még: Czipó (Janek). Biztosan egy hoszsal nyerve, egy hoszsal harmadik. Tot.: 10 : 85. 20 : 59. 34.

III. Kétévesek versenye. Díj 3000 korona. Tav. 1000 méter. 1. Baró Springer G. sk Sediranda (Taral). 2. Sollinger R. stpk Karlina (Janek). 3. Capt. George sm Bisamberg (Huxtable). Könnyen öngyzed hoszsal nyerve, három és fél hoszsal harmadik. Tot.: 10 : 54.

IV. Kohlmarkt-díj. Díj 2000 korona. Tav. 1300 méter. 1. Egyedi L. 46 pm Trocadéro (Lewis). 2. Péchy A. 56 sm Taral (Taral). 3. Baltazzi A. 36 sk Grazzola (Pis). Futottak még: Maskor II. (Heidi), Wittzia (Birkeruth). Küzdelem után öngyzed hoszsal nyerve, öt hoszsal harmadik. Tot.: 10 : 35. 20 : 43. 34.

V. Kétévesek handiojja. Díj 2000 korona. Tav. 1000 méter. 1. Gróf Henckel A. pm Midshipman (Sharple). 2. Egyedi L. pk Dubarry (Heidi). 3. Baró Herzog M. pk M. csk (Huxtable). Futottak még: Wuhlsang (Krouzi), Nap-sugar (Pretzner), Va banquas (Carstale), Sarga csókó (Trutsert) (Fetting A.), Rózsám (Janek). Küzdelem után fejoszsal nyerve, hat hoszsal harmadik. Tot.: 10 : 92. 20 : 55. 59. 46.

VI. Nyeretlen gátversenye. Díj 3000 korona. Tav. 2400 méter. 1. Blaskovich E. 46 sm Hársas (Fries). 2. Maulner V. 36 pm Kara Mustafa (Dillon). 3. Dreher A. 36 sm Amateur (Huxtable). Futottak még: Jeanette (Sinn), Ejléi (Kapossek). Igen könnyen három hoszsal nyerve, két hoszsal harmadik. Tot.: 10 : 71. 20 : 69. 61. 41.

VII. Handicap. Díj 3000 korona. Tav. 1600 méter. 1. Zangen I. 36 pk Juana (Heidi). 2. Meichi T. 36 pk Tümeny (Gulyás). 3. Neid K. 66 sm Jongleur (Withington). Futottak még: Dóra (Soulhay), Tiszavessző (Fetting A.), Khevide (Taral), Vitellius (Huxtable), Muskotály (Fries), Butor (Anderson). Küzdelem után fél hoszsal nyerve, fejoszsal harmadik. Tot.: 10 : 112. 20 : 79. 84. 108.

Kilenczedik nap.

Jubileumi díj.

Holnap ér véget a Freudenauban a Kilencz napos őszi meeting, melynek utolsó napjára maradt a meetingnek sportszempontból legértékesebb versenye: a Jubileumi díj.

A verseny az előjellekből ítélve, egyrete lesz a legérdekesebbeknek. A 40000 koronás díjért hároméves méneink legjobbjával, a Derby-győztes Morphet el, a Király-díj nyertő Rother Stadl-ai, az Erzsébet királynédíj győztesével, Elzevirrel, négyévesünk legjobbjá, Horkay veszi fel a küzdelmet.

E versenyben fog először tákozni legjobb hároméves kanczánk, Faith, évjártárunk elítélve, melynek holnapji szereplése elé nagy érdeklődéssel néz a sportvilág.

A díjért valószínűleg a következő teliverek indulnak:

- Galantuomo lov. Sou hey
- Faith > Birkeruth
- Giudy Girl > Vivian
- Elzevir > Taral
- Horkay > Fetting
- Morphet > Huxtable
- Rother Stadl > Janek

Az indoklat tekintve, előzőr is Morphet tünik szemünkre, a Wenckheim b mar ismételtelen érezette fölyénét Rother Stadl, emellogva nem is várhatjuk, hogy Rother Stadl előtte végezzon.

Elzevir, mely az Erzsébet királynédíjban Morphet és Rother Stadl előtt ért a célhoz, most egyenlő súlyjal indul a futenevezettkel s a négyszáz méterrel hosszabb távolságon — véteményünk szerint — nem ismételteti meg Erzsébet királynédíjbeli győzelmét.

Marad még hátra Horkay, mely kedden is megmutatta, hogy legjobb képessége birtokában van s legutolsó futása még az Erzsébet királynédíjban mutatott formájánál is magasabb értékelést kíván.

Összegezve az elmondottakat, a befutót így várjuk:

- 1. Morphet
- 2. Horkay
- 3. Elzevir.

A nap másik érdekesebb versenye a Gaga-verseny, melynek 6000 koronájáért néhány jobb háromévesünk mérkőzik a fiatal évjártar néhány jobb képviselőjével. Mi részünkről a fiatalabb évjártar pártjára állunk s véleményünk szerint a versenyt Elmore nyeri meg Chiquenaude előtt.

A többi futamokat illetőleg tijeinkre utalunk.

Jelölteink az egyes versenyekre a következők:

- I. Bar-le-Duc—Palkám
- II. Apatin—Macache
- III. Elmore—Chiquenaude
- IV. Morphet—Horkay—Elzevir
- V. Corfu—South Star
- VI. Corea—Orcus
- VII. Kréany—Pallós.

Nagyváradi löversenyek.

Első nap.

A szokásos nagyváradi versenyek első napjának versenyei ma kerültek kiküzdésre. A község szép főmeleg jelent meg a verseny pályán s a napot főm a három nehéz akadályverseny tette érdekessé. A Zerge-akadályversenyben gróf Tisza István is résztvett Dóra II. nevű lovala, azonban eredménytelenül. A Száikái-gátverseny 1000 koronás díjért Granat nyergébe állt, nagy favoritként indult, de csak másodikként tudott lenni Mondja csak mögött. A részletes eredmény a következő:

I. Eladóverseny. Díj 1300 korona. Tav. 1200 méter. 1. Segrősi ménes Oeska brigadéros (Czárán J.). 2. Markovits I. Eglantine (Czárán Z.). 3. Stege-schmidt Faxenmacherin (Krause). Futottak még: Romanesque, Regrel, Timeless, Grosse, Tóvis, Thibet. Totalizátor 10: 16.

II. Zerge-akadályverseny. Díj 1000 korona. Tav. 4000 méter. 1. Nagy százados Olyankincs (Eliz). 2. Baró Beich Hires (Krause). 3. Hagelin százados Csáko (Tulajdonos). Futottak még: Juno VI, Daczoz II, Dóra II. Totalizátor 10: 48.

III. Ürögdi-akadályverseny. Díj 1800 korona. Tav. 4200 méter. 1. Stigeltschmidt Gvöngyfyuk (Krause). 2. Segrősi ménes Parnassus (Czárán Z.). 3. Gróf Merveldt Jutalom (Paxy). Totalizátor 10: 38.

IV. Száikái-gátverseny. Díj 1000 korona. Tav. 2600 méter. 1. Kubinyi százados Mondja csak (Paxy). 2. Gróf Tisza István Granát (Tulajdonos). 3. Szabodnegyi Vadas (Durneiss). Totalizátor 10: 36.

V. Hadsereg akadályverseny. Díj 1300 korona. Tav. 4200 méter. 1. Nagy százados Mary (Eliz). 2. Hagelin százados Casaria (Tulajdonos). 3. Markovits főhadnagy Bolyka (Sibrik). Futottak még: Ismét, Waterloo. Totalizátor 10: 22.

VI. Eladó-gátverseny. Díj 1500 korona. Tav. 2800 méter. 1. Nagy százados Kukoricza Jacsi (Eliz). 2. Segrősi ménes Napraforgó (Czárán J.). 3. Markovits Va bene (Czárán Z.). Futottak még: Jugar. Totalizátor 10: 24.

VII. Bónokútt-díj. Díj 1800 korona. Tav. 2000 méter. 1. Söbery százados Galmiche (Lejki). 2. Hagelin százados Hipokratés (Tulajdonos). 3. Nagy százados Alszőlőgyök (Eliz). Futottak még: Oriole, Toncsi, Gladiator, Vapeur.

A szabadtéri sportok őszi szezonja rendkívül mozgalmasnak ígérkezik, mit legjobban a vasárnapi halmozott különféle versenyek és mérkőzések bizonyítanak. Holnap a városban két fontosabb football match lesz, egy atletikai viadal és egy uszverseny. A kisebb jelentőségű és ifjúsági mérkőzések száma pedig ez idő szerint még bizonytalan, mert hiszen kora reggeltől alkonyatig minden alkalmas helyet atletizáló és labdarúgó ifjak lepnak el.

A vasárnapi sportesemények.

A szabadteri sportok őszi szezonja rendkívül mozgalmasnak ígérkezik, mit legjobban a vasárnapi halmozott különféle versenyek és mérkőzések bizonyítanak. Holnap a városban két fontosabb football match lesz, egy atletikai viadal és egy uszverseny. A kisebb jelentőségű és ifjúsági mérkőzések száma pedig ez idő szerint még bizonytalan, mert hiszen kora reggeltől alkonyatig minden alkalmas helyet atletizáló és labdarúgó ifjak lepnak el.

Athletikai viadal.

A Magyar Uszó Egyesület, vasárnap délután 2 órakor a millonaris verseny pályán rendezte atletikai és kerékpáros versenyeket rendez a következő feltevéseket:

I. Selyesztű verseny kerékpárosok részére.

II. barátosi Pozzoli Gyula emlékverseny sikifutas 100 yardra.

III. Kerékpáros fűverseny 1000 méterre.

IV. Negyed angol mértföldes sikifutas junioroknak.

V. Kerékpáros handicap, 2000 méterre.

VI. Sikifutas land cap 220 yard.

VIII. Tavolugás junior.

IX. Kötél húzás 5-6 csapatok részére.

X. Huszagi sikifutas 60 méterre.

XI. 10 kilométeres kerékpár verseny vezető díjjal. Vezetődíj ezüst érem.

A versenyek a MASz. és MKSz. szabályainak vannak alávetve.

Bajnoki football mérkőzések.

Holnap 3-3 első és másodosztályú bajnoki match tarlanak, melyek az 1906-1907 évi országos bajnokság első mérkőzéseinek lesznek.

Ferencvárosi Torna Club—Fővárosi Torna Club a Sorokási-utján délután 4 órakor.

Magyar Testgyakorlász Klub—Budapesti Athletikai Club az uppesti szigeti pályán délután 4 órakor.

33. Football Club—Typographia a lágymanysi pályán délután 4 órakor.

Műségi Törökvas—III. ker. Torna és Vívó Egyesület a Határ-útszi pályán.

Magyar Uszó Egyesület—Ujpest-Rákospalotai Athletikai Club a Csömöri-utján pályán.

Törökvas—Tiszviszlők Labdarúgó Egyesülete a Kőbányai pályán.

Magyar Athletikai Club—Nemzeti Sport Club a margitszigeti pályán délután 4 órakor.

Budapesti Torna Club I. B) és II.—Kőbányai Torna Egyesület I. és II. csapatával jászberényi-utján pályán.

Külföldi mérkőzés.

Budapesti Torna Club—Krickettek mérkőzése Beesben.

Uszóverseny.

A Sport-Világ című testgyakorlati szaklap szerkesztője a szerdáról elhalasztott uszóversenyt, holnap este fél 8 órakor tartja meg a Császárúrdó férfi-uszodájában.

— Popper Ede (Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. szám. Telefon: 84-97.) előad fogadásokat a bécsi versenyekre délután 2 óráig.

TÖRVÉNYSZÉK.

Harez a végkéltetésért. Ady Endre, aki a megelőző kormány sajtóirodájában volt alkalmazva, beperelle az államkincstart három havi fizetésre, 900 korona erejéig. Az ügyben ma volt a tárgyalás a VIII.—IX. kerületi járásbírósnál Fenes Ferenccs dr. albiró előtt.

A kincstart dr. Krudy Endre, a panaszost dr. Balog Imre ügyvéd képviselte. A panaszos kérsere tanúszerelőket és Barát Armit, a sajtóiroda egyik alkalmazottját.

Főnökek Barát Armit hallgatták ki, aki azt vallja, hogy volt tudomás arról, hogy Ady alkalmazva volt a sajtóirodában, de neki sem a szerződéséről, sem az elbocsátásáról nem volt bejárólása, épp úgy, mint a többiekre sem, mert ő a sajtóirodában való alkalmazása óta (1905. december) mo-tanag kizárólag az adminisztratív ügyek vezetésével volt megbízva s megbízatásához szorosan tartotta magát.

Ezután Wekerle Sándor miniszterelőnököt hallgatták ki, aki a bíró kérdésére kijelenti, hogy Ady Andrást személyesen nem ismeri.

Bíró: Ady azt állítja, hogy neki háromhavi felmondás jár. Ady-t exzellenciáid Abrányi Kornél sajtóirodai főnöknek megbízást, hogy Ady alkudozásba lépjen?

Tanu: Mielőtt meg Abrányi elfoglalta hivatalát, meghívtam, hogy az előbbi kormány által kinevezett emberekkel szakítsák meg az összeköttetést, illetőleg, hogy ne foglalkoztassák többé. En ezeknek az uraknak az igényét sohasem ismerem el. Kivétel képeznek természetesen azok a hivatalnokok, akiket rendszeresített állásokra neveztek ki. Ezeket nem volt jogom eltávolítani.

Dr. Balogh: Értesítették-e a sajtóirodának ezeket a hivatalnokait, hogy nem reflektálnak többé szolgálataikra? Exzellenciáid bizonyára tudta, hogy ezek havi fizetést kapnak.

Tanu: Ezeket az urakat sohasem tekintem állami alkalmazottnak. Régebben az volt a szokás, hogy a sajtóirodában alkalmazott hírlapírókat esetről-esetre honorálták, az előbbi kormány alatt azonban ez havonta történt meg.

Dr. Krudy: Jogosítva volt Vészi ilyen pászálék kifuzetésére?

Dr. Balogh: Ez nem jogi kérdés.

Dr. Krudy: Található-e arra nyom, hogy vaiaikt, például Adit, véglegesen alkalmazták volna?

Bíró: Ezt majd a hivatalos aktákból fogjuk megtudni.

Dr. Krudy: Tud-e arról valamit exzellenciáid, hogy a hírlapíróknak kifizetett összegeket a rendelkezési alaphoz fedezték?

Tanu: A rendelkezési alaphoz nem találhatók ilyen összegek.

Reszó cukrász, Payer Gyula háztulajdonos, Wermann Béla háztulajdonos és Gelléri Mór ipar-egyesületi igazgató.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

A vásárpénztár válasza. A fővárosi közgyűlése egy bizottságot küldött ki a vásárpénztár ügyének megvizsgálására.

Az a váddal szemben, hogy a vásárpénztár a vásárt megelőző napokon alkuszni kezdett, a bizottság elhatározta, hogy a vásárpénztár ügyének megvizsgálására egy bizottságot küldött ki.

désekkel és a kormánytól várt segítséggel orvosolni. Sem a szállítási díjak merészkése, sem egyéb díjak és költségek mérséklése által.

Az a váddal szemben, hogy a vásárpénztár a vásárt megelőző napokon alkuszni kezdett, a bizottság elhatározta, hogy a vásárpénztár ügyének megvizsgálására egy bizottságot küldött ki.

lyos leírása miatt; amely vádpontok mégis a jelentésben úgy vannak feltüntetve, mintha megállapított tények lennének.

— Ki lesz bérli Óbudán? Jövő évre lejár Óbudavára szerződés, egészen természetes, hogy többet pályázzanak a bérletre.

— Tanítóválasztások. A fővárosi közoktatási bizottsága szeptember 18-án jelölte a polgári iskolai tanári és tanárnői és az elemi iskolai tanítói állásra.

Üzleti heti szemle.

Gabonauzlet.

Az elmúlt hét időjárása változó volt. Kérdésben derült és enyhé időnk volt, melyet hirtelen fordulat váltott föl; erősen csapadékos és élénk légáramlatokkal kapcsolatosan, érzékenyen hűvös napok időztek be.

mar meglehetősen és megfelelő hozam mellett az új termékek előállítása sikerült. A mezei munkálataira nézve a bekövetkezett csapadék ellenben a vésztől — mely alacsony volt mellette — a vésztől igen megnehezítette a munkát.

A belföldi piacok üzletmenetét illetően a vésztől még változatlan, kedvező természetű a fogyasztási értékek előállítása, az árak azonban csak kevéssé változtak.

Nálunk a fuozók buza iránt javult árak mellett jó kereslet nyílván, a mellékzúzóknak normális forgalom van jótartott, részben valamivel magasabb áron is.

Duna az egész hét folyamán jó érdeklődéssel falakozott és a vételek az összes malom részeseinek legnagyobb wagonára kihalatra az üzlet ugyan lanyhán idült és az árak mérsékelten csökkentek.

ERTEKPAPIROK

Table with columns: ERTEKPAPIROK, Utolsó ár, 1906. szept. 15., 1906. szept. 16.

ERTEKPAPIROK

Table with columns: ERTEKPAPIROK, Utolsó ár, 1906. szept. 15., 1906. szept. 16.

ERTEKPAPIROK

Table with columns: ERTEKPAPIROK, Utolsó ár, 1906. szept. 15., 1906. szept. 16.

Rozs a hét elején még el volt hanyagolva, de később kellemesebb irányzatú lett és a buzaüzlet menetével kapcsolatosan 5 fillérről drágább áron is volt elhelyezhető.

Arpa (takarmány- és lántholási czélokra) jobban volt ugyan kínálva, de a vételek különböző gyárosaink részéről állandóan élénk maradt és így teljes mult heti árak elég kemények voltak.

Zab elég bőven van a piacon és a hét elején változatlan árakat ért el. A határidős piac által befolyásoltva az irányzat később azonban szilárdabbra fordult, az árak 15 fillérről emelkedtek és így szín és tisztaság szerint helyben 6.65-6.90 k. érhető el.

Tengeri a vidékre való elszállítás czéljaira kocsba téve 5.95 kor. kelt el. A forgalom e héten valamivel jobb volt. Kőbánya részére néhány létező raktározás mellett a határidős-árak szintén kelt el.

ERTEKPAPIROK

Table with columns: ERTEKPAPIROK, Utolsó ár, 1906. szept. 15., 1906. szept. 16.

ERTEKPAPIROK

Table with columns: ERTEKPAPIROK, Utolsó ár, 1906. szept. 15., 1906. szept. 16.

ERTEKPAPIROK

Table with columns: ERTEKPAPIROK, Utolsó ár, 1906. szept. 15., 1906. szept. 16.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései.

1906. szeptember 15.

A) Arutőzsde.

I. Gabonaműek. — Árak készpénzben 100 kilogrammonként.

Table with columns: Buzza, 76, 77, 78, 79, 80, 81.

B) Határidős.

Table with columns: Szarmazás, nem és minőség, Arfolyam.

II. Különböző termények (készárú).

Table with columns: Szarmazás, nem és minőség, Arfolyam.

B) Értéktőzsde.

Table with columns: ERTEKPAPIROK, Utolsó ár, 1906. szept. 15., 1906. szept. 16.

ERTEKPAPIROK

Table with columns: ERTEKPAPIROK, Utolsó ár, 1906. szept. 15., 1906. szept. 16.

ERTEKPAPIROK

Table with columns: ERTEKPAPIROK, Utolsó ár, 1906. szept. 15., 1906. szept. 16.

ERTEKPAPIROK

Table with columns: ERTEKPAPIROK, Utolsó ár, 1906. szept. 15., 1906. szept. 16.

ERTEKPAPIROK

Table with columns: ERTEKPAPIROK, Utolsó ár, 1906. szept. 15., 1906. szept. 16.

ERTEKPAPIROK

Table with columns: ERTEKPAPIROK, Utolsó ár, 1906. szept. 15., 1906. szept. 16.

ERTEKPAPIROK

Table with columns: ERTEKPAPIROK, Utolsó ár, 1906. szept. 15., 1906. szept. 16.

MERCURBAN and V. Ü. R. T. BUDAPEST. Large advertisement for Mercuban and V. Ü. R. T. Budapest.

KÁLYHÁT és KEMENCZÉT
HEIM H. osász. és kir. udv. szállító
BUDAPEST, Thonet-udvar.
Különlegességek: családi házak, iskolák, kaszárnyák, inórák stb. részére. — Szász ezernél több van belőle használatban.
Valódi csukézzal a védő-jeggyel.
MEIDINGER-OFEN H. HEIM
Prospektus és kőite gútelit a gyón és barnent e faldit kapható csak a gyárban vagy a dok útcéjében: 7-8
Eredetiben kaphatók csak fenti helyen vagy Bécs, I. Schwarzenbergstrasse 8.

MICHELSTÄDTER UTÓDA
OSKO GÉZA
IV. VACZI - U. 3. SZ.
CZÍP. KÜLÖNLEGESÉGEI
A SZABOTT ÁRAN A TALPBA VÉSDÉ

Eau de Cologne
az illatszerek ideálja
sz. az előző világháború utáni illatszerek felemelkedésénél. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszertelepekben. Nagy üveg 3 kor., közepesüveg 2 kor., kis üveg 1 koronn.
Ferd. Mülhens
Főközllet: Wien, IV. 1. Heumühlgasse 3. 1790

Bronzáru és csillár gyári raktár
HIRSCH és KUPKAY
BUDAPEST, IV., KRISTOF-TÉR 7.
Világító testek légszűrő, asztali és villamos világításra. Villamos légszűrő, fűtőberendezés,izzólámpák, villamos felszerelési eszközök, villamos berendezések, valódi Ausztriai BRONZ- ÉS TITÁRÓTTA DÍSZTÁRGYAK.
Védjétek lábaitokat!
Tyukstem, nedvesség és hideg ellen. Mindezen bajok, különösen a kellemetlen iz-zadság és talpigés, eltűnnek, ha a Hőgyes dr-féle impreg-nált aszbeszt-talpat horjalk, párja 2 K, 1 K és 60 fiúér. Széktőludon utánvételel. Ismételddéknak rabatt. Prospektus ingyen. Wieu, I. Dominikanerbastei Nr 212.

DR. ZIFFER gleichbergi fűrdőorvos
antiseptikus Tüdő-só
eddig legjobbnak bizonyult nyálkaoldó hurutellenes belégzési szer.
Idült tüdő-, gége-, garat- és orrhurut, kezdődő tuberkulózis, tüdőgyulladás és asztma ellen. Feloldja és csökkenti a légzőszerveken meggyült nyálkát; enyhíti a köhögést és asztmatikus rohamokat és gyógyítja a rekedtséget. Használat utáni mellé-holva. Egy doboz ára belégzési készülékkel s orr-tömlővel 12 kor., ezek nélkül 6 kor. 40 fill. Egyed-ül megrendelhető: Dr. Ziffer Emil Budapest, Nagykörút-utca 20. szám alatt.

Legjobb... Legjobb... Legjobb...
PAP LAN PAP LAN PAP LAN
GIGNNER JÁHOS
BUDAPEST, Erzsébet-körút 20.
Gyár: Kertész-utca 7. és 9.
Arjegyzéket bármikor ingyen és bérmentve küldök.
Szerkesztőknek nagy válasszal. — Képek: nem felelő árú kisebb-nagy vagy a postát visszatartok.

Mabille és Express szőlőprések,
legújabb szabad kuphengeres szőlőzók
a legelőkeltebb és legjobb kivitelben, a legnagyobb munkaképesség-gel, olcsó ár s kedvező feltételek mellett.
Szücs Zsigmond BUDAPEST.
Addig míg borpréseimet meg nem tekintik, szükségletet ne fedezze.

188. sz. sz. Bon 02. sz. sz.
Pelgár Sándor
m. kir. szab. nyári orvosi mű- és kórházorvos
Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. sz.
Köteles ezen utalvány behatárolás mellett minden megrendelőnek 10% azaz tízszáz-éskötvető kedvezményt adni az eredeti F. Bergerand fils parisi külkereskedő (Gyászok) egyetemesi kiállításán. Kimerítő ké- pős az ügyek díjazásában zart. jevelben küldök. Kivágatott az „egyetemes”-ből, 1906

MUNCHEN HOTEL Continental
Elsőrangú szálloda nagyszerű konyhával.

Franzensbad Kopp-féle Könyvillata, leg- nagyobb, előkező csadai száll- oda. Intéző a tulajdonos, Kopp, udvari szállóadó.

SALZBURG HOTEL BRISTOL
elsőrangú szálloda és Cafe Res- taurant a Pó-terem, H. FLEISCHMANN (előbb: Hotel de Nil, Német).

Urak figyelmébe... Hölgyek figyelmébe.
„Sanssouci“... „Reisner, Hariszbár.”
Feldümulhatatlan, szeszázcsos, legfinomabb hygien. övszer. — 20000 roronát annak, aki nekem be- bizonyítja, hogy jobb övszer létezik.

A legelőkeltebb, emésztőpor az emésztést elősegíti, a székletet szabályozza. Orvosi kitanulások által kipróbálva és ajánlva. — Egy doboz ára 2 kor. — sz. tájékoztatás: Kapható min- dea gyógy- szerár-ban és drogeriákban.
GIÜCK REZSŐ gyógyszerészeti laboratoriuma.
Gyógyszerár a „FEHER GALAMB”-hoz. — BUDAPEST, VI., Hungária-körút 93. 4.
Ausztria részére főraktár: C. Brady's Apotheke, Wien.

Ugorkatej
457 Szétküldési hely: BALASSA gyógyszerháza, Budapest-Erzsébetfalva.

Ingyen
E két készlet ára csak 3 forint 95 krajczár.
WELLESZ ARTHUR, Ferencvárosi Nagy Aruház, Bpest, Soroksári-u. 11-13. Főközllet: Kálvin-tér 7. Nagybani raktár: Erkel-u. 18.

A Balassa-féle világhírű, valódi angol...
A legelőkeltebb szepítőszert, mely- mit az összes létező szepítő- szeresek. Azonnal eltávolítja minden tisztáltságot az acrról és annak iris- ados- get, fátalásztól kölcsönöz. Ára 2 korona. Ugorika-szappan 1 korona. Poudre 2 korona és 1 koron... 20 fillér. Ugorika-Crém 2 korona. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriákban.
A legelőkeltebb szepítőszert, mely- mit az összes létező szepítő- szeresek. Azonnal eltávolítja minden tisztáltságot az acrról és annak iris- ados- get, fátalásztól kölcsönöz. Ára 2 korona. Ugorika-szappan 1 korona. Poudre 2 korona és 1 koron... 20 fillér. Ugorika-Crém 2 korona. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriákban.

Hirdetmény.
A es. kir. szab. déli vaspálya-társaság magyar vonalai számára 1907. év folyamán szükségeltet comere vasak, ugymint: 1. negy- ztetvas hegesz vagy folytvasból, 2. laposvas hegesz vagy folytvasból, 3. gömbhútyvas hegesz vagy folytvasból, 4. rúcvas hegesz vagy folytvasból, 5. szögvas hegesz vagy folytvasból, 6. U és T vas hegesz vagy folytvasból, 7. négyzetvas kétszer csomagolt hegeszvasból, 8. rúcvas kétszer csomagolt hegeszvasból, 9. gömbvas kétszer csomagolt hegeszvasból szállítására ezennel pályázatot hirdet.
Az ajánlatok legkésőbb 1. évi október hó 10-én déli 12 óráig a es. kir. szab. déli vas- pálya-társaság ügyelgázgatósága iktató-hiva- talánál (Budapest, I. Meszáros-u. 19. föld- szint) nyújthatók, illetőleg kiüldendők be, meg- jegyezve, hogy ugyanannak vonatási és műhely osztályában (II. em. 30. sz.) a rész- letes pályázati hirdetmények általános és különleges szállítási feltételek önköltségi ár- ban megszereshetők.
A beérkezett ajánlatok felbontása a benyuj- tási határonon délutáni 5 órakor történik. Budapest, 1906. évi szeptember hó 10-én.
Az üzem igazgatóság

Az ismert gyógyvizek között leghatásosabb a gyomor, máj, vese és bélbajok ellen speciálisan az emésztési zavarokat megszünteti.
TELEFON 79-02. TELEFON 79-02

BALDÓCZI Deák-forrás

mely házaknak egyedüli tetemesebb Claubersós savanyu-Vis.
Megrendelhető Baldóczi-gyógyfürdő u. p. Szepesváralja.
Magyarországi főraktár és központi iroda BUDAPEST, Régi posta utca 10. szám.
TELEFON 79-02. TELEFON 79-02

Faeladási hirdetmény

A magy. kir. földmívelésügyi miniszter urnak 1906. évi 54082/1A-2 számú engedélye és a szász héttátrak közgyűlésének 1906. szeptember 8-án tartott ülésében hozott 881-1906. számú határozata alapján a szász egyetem központi hivatala, Nagyszében, eladja a „szászhebtá- rúknak” „Lotru”-völgyi erdősegeiből a rendszeres erdőgazdasági üzemterv szerint a „C” üzemsz- osztály I, II, és III. vágássorozatába sorozott és ezzel összefüggőleg a határrendezés folytán Romá- niába átszakadt azon területek faállományát, amely területek a rendszeres erdőgazdasági üzemterv- ben 22 (huszonkettő) évi kihasználásra elő vannak írva.
E ezből 1906. évi november hó 29. é. délelőtti 10 órakor a szász egyetem ülésében (Nagyszében, Nagy-ter 15. sz. alatti) nyilvános, zárt írásbeli versenytárgyalás tartatik.
Az eladás 3 (három) csoportban eszközöltetik. Az egyes eladási csoportok a következők:
1. Az I. eladási csoportba tartozik a „C” üzemsz osztály I. vágássorozatában 22 évi kihasz- nálásra előírt és az ezzel összefüggő, Romániába átszakadt „Láng” nevű területeknek az üzemterv értelmében letarolandó faállománya.
2. A II. eladási csoportba tartozik a „C” üzemsz osztály II. vágássorozatában 22 évi kihasz- nálásra előírt területeknek az üzemterv szerint letarolandó faállománya, végül
3. a III. eladási csoportba tartozik a „C” üzemsz osztály III. vágássorozatában 22 évi hasz- nálásra előírt és azokkal összefüggő Romániába átszakadt „Voinágu” és „Rinjeu” („Dobrun”) nevű területeknek az üzemterv szerint letarolandó faállománya.
Kihasználási idő mindhárom eladási csoportra 22 év.
Ajánlatok tehetőek minden egyes csoportra külön-külön, vagy kettőre együttesen, vagy háromra együttesen.
Az egyes eladási csoportok területe, lakészlete és kikiáltási ára a hivatalos becslés szer- rint, melynek helyességeért a szászhebtátrak szavatosságát nem vállalnak, a következő:

Erdészeti csoport száma	Terület kat. hold	Kereskedelmi célzatra alkalmas faanyagok (kerék nélküli, hosszarási, tornácsi és szállítási apadék idejére után)				Fenyő- tűzifa	Kéreg	Bükk- tűzifa	Kikiáltási ára	
		12-19 cm. közep. átmérővel	20-28 cm. közep. átmérővel	29 cm. átmérővel felül	Összesen				korona	fillér
I.	3070-83	69-536	155-585	293-627	458-748	147-456	85-487	—	3,027-736	80
II.	6138-05	144-165	259-644	594-739	998-559	313-880	189-483	62-066	6,590-357	40
III.	5178-04	84-538	173-167	561-862	819-567	306-900	147-603	137-773	5,409-149	50
Együtt	14586-42	298-239	588-396	1,390-219	2,276-854	768-256	422-573	199-839	15,027-236	40

A kikiáltási ár meghatározásánál csak a tiszta kereskedelmi célokra alkalmas fenyő hasznára vétett számításba, a tűzifa, kéreg és bükk tűzifa értékeikülnek vétett.
Versenyzők felhívtnak, hogy kellően lepecsételt borítékban benyújtható és innen egy korona béléggel ellátott írásbeli ajánlatukat legkésőbb az árverés megtartására kitűzött nap dé- lelőtti 10 óráig annál is inkább nyújtsák be a szász egyetem központi hivatalánál Nagyszében, Nagypiac 15. sz. alatt, mivel (akár postával is) későbbben beérkezett ajánlatok felbontatlanul visz- szautasíttnak. Bánatpénzként az ezen faeladási hirdetményben meghatározott kikiáltási árak 10 % (tiz százaléka) a szász egyetem pénztári hivatalánál Nagyszébenben, Nagypiac 15. szám alatt,

elismervény ellenében, megelőzőleg letendő. A bánatpénz letételével egyidejűleg a letett értéknek egy jegyzéke is átadandó, illetve átküldendő.
Csak zárt írásbeli ajánlatok fogadtnak el s minden ajánlat a bánatpénznek a nagyszé- beni szász egyetem pénztárába való előleges befizetését vagy letételtel igazoló nyugtával vagy letéti jeggyel szerelendő fel.
Távirati, a bánatpénz letételéről szóló elismervénnyel el nem látott és utóajánlatok nem fogadtnak el.
Bánatpénzül csak készpénz a „nagyszébeni általános takarékpénztár” és a „nagyszébeni földművelészet” által kiadott letéti könyvecské és óvadékképes, a még esedékessé nem vált szel- vényekkel ellátott értékpaprok s pedig ezek csak a rendes napi árfolyamban, de semmi esetre névértékükön felül fogadtnak el.
Az áruba bocsátott fanyag a kikiáltási áron alul nem fog eladtni. A szászhebtátrak azonban fenntartják maguknak azon jogot, hogy a beérkezett aján- latok közül az igért vételára való tekintet nélkül szabadon választhassanak, esetleg az összes ajánlatokat is visszautasítsassak.
Mindem ajánlat borítékának első oldalán világosan kiüldendő, hogy az a szászhebtátrak „Lotru”-völgyi erdősegeire vonatkozó veteli ajánlatot tartalmaz s egyszersmind kiüldendő, hogy melyik eladási csoportra, vagy csoportokra vonatkozik.
Mindem ajánlat kir. közjegyző, illetve a Magyarország és Ausztria kivül kelt ajánlatok, osztrák-magyar követség vagy konzulátus előtt német vagy magyar nyelven alitandók ki és az ajánlatban a megajánlott összeg számjegyekkel és szóval is tisztán és olvashatóan kiüldendő — eltérés esetén a nagyobbik ösz- szeg tekintetik megígértnek — tartalmaznia kell továbbá azon eladási csoport vagy csoportok- nak, melyre vagy melyekre ajánlat tétetik, ezen hirdetményben foglalt körülmény szerinti világos megjelölését, ajánlattevőnek vezetékes-keresztnevét, lakhelyt és azon határozott kijelentését, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magat feltétlenül aláveti.
Ezenkívül minden ajánlattevő köteles az árverési feltételek egy példányát, mely neki írásbeli kéreésre a szász egyetem központi hivatala által at lesz küldve, kir. köz- jegyző vagy es kir. osztr. magy. konzulátus előtt aláírni, ajánlatához hozzá- tűzni és hozzácsatolni.
Az árverési és szerződési feltételek a szászhebtátrak „Lotru”-menti kihasználható erde- jének fatömeg-becslési kimutatása a szászhebtátrak erdősegei A) B) C) D) üzemsz osztályának átnevezé- térképe és az üzemterv — utóbbi annak felsőbb hatósági jóváhagyása után — hétköznapokon d. e. 9-12 óráig a szász egyetem központi hivatalánál, a titkár hivatalos helyiségében betekint- hetők; eltérés esetén az itt fekvő eredeti feltételek, becslési és egyéb munkalátok, nem pedig ezeknek a központi hivatal által netán rendelkezésre bocsátott másolatai tekintendők mérv- adóknak.
Közvetítők nem díjaztnak.
Nagyszében, 1906. szeptember hó 9-én.

A szász egyetem központi hivatala.
Thalman
főispán és százsispán.

KÁLYHÁT és KEMENCZÉT
szállít
HEIM H. csász. és kir. udv. szállító
BUDAPEST, Thonet-udvar.

Különlegességek: családi házak, iskolák, kasztrólék, inodák stb. részére. — Szász ezernél több van belőle készletben.

Valódi: csak ezzel a védő-jeggyel.

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

Prospektus és kőite gyeletit igen és barneszt faldit kapható csak a gyárban vagy a központban.

Eredetiben kaphatók csak fenti helyen vagy Bécs, I. Schwarzenbergstrasse 8

MICHELSTÄDTER UTÓDA
OSKO GÉZA
IV. VACZI - U. 3. SZ.
CIPŐKÜLÖNLEGESÉGEI

A SZABOTT ÁRAN A TALPBA VESVE

Eau de Cologne 4711

az illatszerek ideálja

szere, feülmulhatatlan, üdítő aromával. Kapható gyógyszerárban, drogeriákban, illatszerteltekben. Nagy üveg 3 kor., közepesüveg 2 kor., kis üveg 1 korona.

Ferd. Mühlens
Főközel: Wien, IV. 1. Heumühlgasse 2. 1700

Bronzáru és csillár gyári raktár
HIRSCH és KUPKAY
BUDAPEST, IV., KRISTOF-TÉR 7.

Világító testek légszűrő, acéltörő és villamos világításra. Villamos légszűrő, fűtővezérlők, izzázóanyagok, villamos felülvilágító szálak, villamos hárszálak, valódi Ausztriai BRONZ- és TERAKOTTA DISZTARTYÁK.

Védjétek lábaitokat!

Tyúkszem, nedvesség és hideg ellen. Mindezen bajok, különösen a kellemetlen izradás és talpérés, ottlünnek, ha a Högves dr-féle impregnált aszberl-talpat hordjuk, párja 2 K., 1 K. és 60 fillér. Székküldés utánvétel. Ismételddökönk rabatt. Prospektus ingyen. Wien, I. Dominikanerbastel Nr 21/2.

DR. ZIFFER gleichbergi fűrdőorvos
antiseptikus Tüdő-szer

eddig legjobbnak bizonyult nyákoldó hurutlénés belégzési szer.

Idült tüdő-, gége-, garat- és orrburult, kezdődő tuberkulózis, tüdőcsucsuhurut és asthna ellen. Feloldja és csökkenti a légzőszervekben meggyüült nyákot; enyhíti a köhögést és asztmetikus rohamokat és gyógyítja a reasiditást. Hisszálatú utasítás mellékelve. Egy doboz ára belégzési készülékkel a orttőssérel 12 kor., ezek nélkül 5 kor. 40 fill. Egyedüli megrendelhető: Dr. Ziffer Emil Budapest, Nagyköröna-utca 20. szám alatt.

PAP-LAN PAP-LAN PAP-LAN

Legjobb... Legjobb... Legjobb...

GIGNNER JÁNOS
ágyonműtő roz- és vasbutor-évére szőnyeg, függöny, párnák, terítő stb. nagy választékban.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 20.
Gyár: Kertész-utca 7. és 9.

Arjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök.

Mabille- és Express szőlőprések, legújabb szabad kuphengeres szőlőzúzók

a legköltségteljes és legjobb kivitelben, a legnagyobb munkaképességgel, ócsk) ár s kedvező feltételek mellett

Szücs Zsigmond BUDAPEST.
VI., Nagymező utca 68 szám.
Addig míg borpérsémet meg nem tekin, sükségetet ne fedezze.

Bon Sándor
Polgár Sándor
m. kir. szab. ügyvéti és közjegyzői iroda
Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Köteles ezen utalvány behatárolás mellett minden megrendelésre 10% azaz tízszázalékos kedvezményt nyújtani az eredeti kifizetésig.

F. Berguerand fiás
parizsi kőművesmester
(szász) egyetemenkiből. Kimerítő képes árjegyzék díjmentesen szász nyelvben küldök.

Kivágatott az „Egyetértés”-ből, 1906

MUNCHEN HOTEL Continental
Elsőrangú szálloda nagyszérsű felkésvel.

Franzensbad Kopp-féle „Erdőnyílva”, legnagyobb, előző császári szálloda. Intéző a tulajdonos, Kopp, udvari szállodás.

SALZBURG HOTEL BRISTOL
Elsőrangú szálloda és Cafe Restaurant a fő téren. H. FLEISCHMANN (előbb: Hotel de Nil, Kairo)

Urak figyelmébe... Hölgyek figyelmébe.
„Sanssouci”... Reiner, Hariszbáza.

Felülmulhatatlan, szenzációs, legújabb higién. övszer. — 20000 körülűt annak, aki nélelen bebizonyítja, hogy jobb övszer létezik.

DIGESTOL GLÜCK
(Törvényileg védve.)

A legköltségteljes, emésztőpár az emésztést elősegíti a széketelést szabályozza. Orvosi kitüntetések által kipróbálva és ajánlva. — Egy doboz ára 2 kor. — sz. társulási főraktár: Kapható minden gyógyszerészeti laboratoriumban.

Gyógyszerár: „FEHER GALAMB”-hoz. — BUDAPEST, VI., Hungária-körút 93. 4. drogeriában.
Ausztria részére főraktár: C. Brady's Apotheke, Wien.

Ugorkatej

A Balassa-féle világhírű, valódi angol...
szereket. Azonnal elfogyt szepül, májfoltt és minden tisztátalanságot az arcról és annak írisz- és get, hátalságot köcsösz. Ár: 2 korona. Ugorka-szappan 1 korona. Poudre 2 korona és 1 korona. 50 fillér. Ugorka-Crème 2 korona. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

457 Szétküldési hely: BALASSA gyógyszerár, Budapest-Erzsébetfalva.

18 frtért
GROSSMANN B. és TSA, Erzsébet-körút 12. felem 9. TELEFON 12-11

Ingyen
A pénz előtér beküldésével azonnal megküldök.

Az ismert gyógyvizek között leghatásosabb a gyomor, máj, vese és bélbajok ellen szakszék az emésztési zavarokat megszünteti.
TELEFON 79-02. TELEFON 79-02

BALDÓCZI Deák-forrás

Mely házáknak egyedüli tetemesebb glaubersós savanyu-víze.
Megrendelhető Baldóczi-gyógyfürdő u. p. Szepesváralja.
Magyarországi főraktár és központi iroda
BUDAPEST, Régi posta utca 10. szám.
TELEFON 79-02. TELEFON 79-02

Faeladási hirdetmény

A nagy. kir. földmívelésügyi miniszter urnak 1906. évi 54082/1-A-2 számú engedélye és a szász héthírak közgyűlésének 1906. szeptember 8-án tartott ülésében hozott 881-1906. számú határozata alapján a szász egyetem központi hivatala, Nagyszében, eladja a „szászhehíraknak” „Lotru”-völgyi erdőségeiből a rendszeres erdőgazdálkodási üzemterv szerint a „C” üzemosztály I. II. és III. vágássorozatába sorozott és ezzel összefüggőleg a határrendezés folytán Romániába átszákadott azon területek faállományát, amely területek a rendszeres erdőgazdálkodási üzemtervben 22 (huszonkettő) évi kihalásáig elő vannak írva.

E célból 1906. évi november hó 29. éj délelőtti 10 órakor a szász egyetem ülésstermében (Nagyszében, Nagy-ter 15. sz. alatt) nyilvános, zárt írásbeli versenytárgyalás tartatik.

Az eladás 3 (három) csoportban eszközöltek. Az egyes eladási csoportok a következők:
1. Az I. eladási csoportba tartozik a „C” üzemosztály I. vágássorozatában 22 évi kihalásáig előrt és az ezekkel összefüggő, Romániába átszákadott „Lárg” nevű területeknek az üzemterv értelmében letarolandó faállománya.
2. A II. eladási csoportba tartozik a „C” üzemosztály II. vágássorozatában 22 évi kihalásáig előrt területeknek az üzemterv szerint letarolandó faállománya, végül
3. A III. eladási csoportba tartozik a „C” üzemosztály III. vágássorozatában 22 évi kihalásáig előrt és azokkal összefüggő Romániába átszákadott „Voinágu” és „Rinjen” („Dobrun”) nevű területeknek az üzemterv szerint letarolandó faállománya.

Kihalásási idő mindhárom eladási csoportra 22 év.

Ajánlatok tehetőek minden egyes csoportra külön-külön, vagy kettőre együttesen, vagy háromra együttesen.

Az egyes eladási csoportok területe, felosztása és kiküldési ára a hivatalos becslés szerint, melynek helyességét a szászhehírak szavatosságot nem vállalnak, a következő:

Erőtel (ai csoport száma)	Terület kat. hold	Kereskedelmi célra alkalmas faállományok (kerék nélküli, beszáradási, termelési és szállítási apaké feltételek után)					Fenyő-tízifa	Kéreg	Bükk-tízifa	Kiküldési ára
		12-19 cm. közep. átmérővel	20-28 cm. közep. átmérővel	29 cm. alámérővel	Összesen	Uraszen				
I.	3070-83	69-586	155-585	233-927	458-748	147-456	85-487	—	3,027-736	80
II.	6128-05	144-165	259-644	594-793	998-599	313-880	189-483	62-066	6,390-357	40
III.	5178-04	84-538	173-167	561-862	819-567	306-900	147-603	187-773	5,409-142	20
Együtt	14586-42	298-239	588-296	1,390-219	2,276-854	768-236	422-573	199-839	15,027-236	40

A kiküldési ár meghatározásánál csak a tiszta kereskedelmi célokra alkalmas fenyő hasznosítható számításba, a tűzifa, kéreg és bükk tűzifa értékeikülnek vétetik.

Versenyzők felhívtnak, hogy kelően lepecsételt borítékban benyújtandó és ivenkint egy korona bélyeggel ellátott írásbeli ajánlataikat legkésőbb az árverés megtartására kitűzött nap délelőtti 10 óráig annál nyújtsák be a szász egyetem központi hivatalánál Nagyszébenben, Nagypiac 15. sz. alatt, mivel (akár postával is) később benérkezett ajánlatok felbontatlan visszautasítottak. Bónatpénzként az ezen faeladási hirdetményben meghatározott kiküldési árak 10% (tíz százaléka) a szász egyetem pénztári hivatalánál Nagyszébenben, Nagypiac 15. szám alatt,

elismervény ellenében, megelőzőleg letendő. A bánatpénz letételével egyidejűleg a letett értékek egy jegyzéke is átadandó, illetve átküldendő.

Csak zárt írásbeli ajánlatok fogadtnak el s minden ajánlat a bánatpénznek a nagyszébeni szász egyetem pénztárába való előleges behatározás, vagy letételel igazoló nyugtával vagy letéti jeggyel szerelendő fel.

Távirati, a bánatpénz letételéről szóló elismervénnyel el nem látott és utóajánlatok nem fogadtnak el.

Bánatpénzül csak készpénz a „nagyszébeni általános takarékpénztár” és a „nagyszébeni földművelézet” által kiadított betéti könyvecské és óvadékpénz, a még esedékessé nem vált szelvényekkel ellátott értékpapírok s pedig ezek csak a rendes napi árfolyamban, de semmi esetre névterékükön felül fogadtnak el.

Az áruba bocsátott faanyag a kiküldési áron alul nem fog eladatni. A szászhehírak azonban fentartják maguknak azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az igért vételárra való tekintet nélkül szabadon valaszthassanak, esetleg az összes ajánlatokat is visszautasítsanak.

Minden ajánlat borítékának első oldalán világosan kitéendő, hogy az a szászhehírak „Lotru”-völgyi erdőségeire vonatkozó vételi ajánlatot tartalmaz s egyszersmind kiírandó, hogy melyik eladási csoportra, vagy csoportokra vonatkozik.

Minden ajánlat kir. közjegyző, illetve a Magyarország és Ausztrián kívül kelt ajánlatok, osztrák-magyar követtség vagy konzulátus előtt német vagy magyar nyelven állítandók ki és az ajánlatban a megajánlott összeg számjegyekkel és szóval is tisztán és olvashatóan kiírandók — eltérés esetén a nagyobbik összeg tekintetük megígértnek — tartalmaznia kell továbbá azon eladási csoport vagy csoportoknak, melyre vagy melyekre ajánlat tételük, ezen hirdetményben foglalt körülmények szerinti világos megjelölését, ajánlattevők vezetéknévét, lakhelyt és azon határozott kijelentését, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Ezenkívül minden ajánlattevő köteles az árverési feltételek egy példányát, mely nekü írásbeli kéreése a szász egyetem központi hivatala által át leszküldve, kir. közjegyző vagy os. és kir. osztr.-magyar. konzulátus előtt aláírni, ajánlatához hozzáüznü és hozzacsatolni.

Az árverési és szerződési feltételek a szászhehírak „Lotru”-menti kihalásnáható erdejének fatömeg-becslési kimutatása a szászhehírak erdőségei A) B) C) D) üzemosztályának átnevezti térképe és az üzemterv — utóbbi annak felsőbb hatóságú jóváhagyása után — hétköznapokon d. e. 9-12 óráig a szász egyetem központi hivatalánál, a titkár hivatalos helyiségében betekintők; eltérés esetén az itt fekvő eredeti feltételek, becslési és egyéb munkalátok, nem pedig ezeknek a központi hivatal által netalan rendelkezésre bocsátott másolatai tekintendők mérvadóknak.

Közvetítők nem díjaztnak.
Nagyszében, 1906. szeptember hó 9-én.

A szász egyetem központi hivatala.
Thalmann
főispán és szászispán.

